Ўзбекистон овози

Рўзномага 1918 йил 21 июнда асос солинган

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ РЎЗНОМАСИ

● Рўзнома: «Иштирокиюн» (1918 — 1920 й.) «Қизил байроқ» (1920 — 1923 й.). «Туркистон» (1923—1924 й.). «Қизил Ўзбекистон» (1924—1964 й.). «Совет Ўзбекистони» (1964—1991 й.) номи билан чоп этилган, ҳозир «Ўзбекистон овози» (1991 йил 1 сентябрдан) номи билан чиқмоқда.

● № 79 (21.198) 1992 йил 21 апрель, сешанба ●

БАҲОСИ 1 СЎМ.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Янгиликлар, воқеалар, хабарлар

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

БЕЛГИЛАНГАН ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТ МУДДАТИНИ ЎТАГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАР, ЧЕГАРА ВА ИЧКИ ҚЎШИНЛАР САФЛАРИДАН ЗАҲИРАГА БЎШАТИШ ҲАМДА ФУҚАРОЛАРНИ ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ВА МУҚОБИЛ ХИЗМАТГА НАВБАТДАГИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

1991 йил 31 августда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллиги асослари тўғрисида»ги қонунга ҳамда Мустақил давлатлар ҳамдўстлигида қатнашувчи давлатлар бошлиқлари кенгашининг 1992 йил 14 февралда Минскда ва 1992 йил 20 мартда Киевда тузилган битимларига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Белгиланган ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатини ўтаган муддатли хизматдаги ҳарбий хизматчилар қуролли кучлар, чегара ва ички қўшинлар ва Ўзбекистон Республикаси ички қўшинлари сафларидан заҳирага бўшатилсин.

2. Ўзбекистон Республикасининг 1965-1974 йилларда туғилган, чақириқ кунигача 18 ёшга тўлган ҳамда кечиктириш ҳуқуқи бўлмаган фуқаролари 1992 йил май-июнь ойларида ҳақиқий ҳарбий ва муқобил хизматга чақирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги (ўртоқ Аҳмедов) фуқаролардан Ўзбекистон Республикаси ҳарбий қисмлари ва қуролли кучлари қўшилмаларида, Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси бригадасида, Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик ташкилоти чегара қўшинларида, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлари вазирлигининг ички қўшинларида ҳамда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган стратегия кучларида хизмат қилиш учун бу қисмларни тузишнинг экстерриториал қоидасини ҳисобга олиб, ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилсин.

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ихтиёрий равишда ёки тегишли битимга биноан ҳарбий хизматга чақирилиб, уларнинг МДҲга аъзо бўлган давлатлар ҳудудида жойлашган бирлашган қуролли кучларнинг стратегик кучлари қисмларига (Ўзбекистондан ташқарига), шунингдек Ғарбий ва Шимолий қўшинлар гуруҳига, ҳарбий денгиз флоти (Қора денгиз флоти билан Каспий флотилияси бундан мустасно) юборилишига рухсат этилсин.

Олий ҳарбий ўқув юртларига кирувчилар доираси аниқлансин, халқ таълими вазирлиги (ўртоқ Йўлдошев), Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятларнинг ҳокимиятлари ва Тошкент шаҳрининг ҳокимияти эса энг яхши йигитлар танланиб, улар ҳарбий ўқув юртларига юборилиши учун зарур тадбирларни амалга оширсинлар.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг Раиси, вилоят, шаҳар ва район ҳокимлари чақириқ комиссияларини тузиб, ўз ўринбосарларидан бирини бундай комиссияга раис этиб тайинласинлар, чақириқ даври учун зарур миқдорда техник ходимлар ва автотранспорт ажратиб берсинлар, чақириқ ва йиғилиш жойларида армияга чақирилувчилар ва уларнинг оилалари учун меъёрий маиший шароит яратилсин, корхоналар ва жамоат ташкилотлари билан келишилиб, чақирилувчиларни командаларга ҳарбий қисмларгача кузатиб бориш учун ҳарбий вакилларни жалб этилсин.

4. Чақириқ комиссияларига қуйидаги ҳуқуқлар берилсин:

а) оилада кенжа ўғил бўлган фуқарони, агар унинг акалари ҳақиқий армия хизматини ўтаган бўлса ёки қонуний асосларда ҳарбий хизматдан озод этилган бўлса;

оилада меҳнатга лаёқатли ёлғиз бўлган тақдирда ҳам якка ўғил ҳисобланган ўғилларни;

акалари муддатли ҳарбий хизматни ўташ чоғида ҳалок бўлган ёки вафот этган ҳарбий хизматчиларнинг муддатли ҳарбий хизматга чақиришдан озод этиб, уларни заҳирага ўтказиш;

б) чўпонлар шу лавозимда ишлаётган даврда уларнинг муддатли ҳарбий хизматга чақирмаслик;

в) бир оиладан икки ёки ундан кўп биродар бир вақтнинг ўзида армияда хизмат қилишига йўл қўймаслик.. (Эгизаклар ва ихтиёрий равишда хизмат қилиш истагини билдирганлар бундан истисно);

г) қонуний никоҳдан ўтган йигитларни оиласининг доимий истиқомат жойига мумкин қадар яқин жойлашган қисмлар ва қўшилмаларга жўнатиш;

д) Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг олий ва ўрта махсус ўқув юртларига кирган йигитларни армияга чақиришни кечиктириш.

5. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги (ўртоқ Аҳмедов) Ўзбекистоннинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш зарурлиги, ёшлар орасида ватанпарварлик туйғуларини, ўз халқини ҳимоя қилиш, Ўзбекистон истиқлоли ва мустақиллигининг ишончли кафолатчиси бўлиш ҳуқуқидан фахрланиш туйғуларини ривожлантириш юзасидан аҳоли орасида кенг ташвиқот ва тушунтириш ишларини олиб бориш таъминлансин, шу мақсадда махсус бригадалар тузилсин ва улар жойларда ташвиқот ишларини олиб бориш учун юборилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги (ўртоқ Каримов), вилоят, шаҳар ва район соғлиқни сақлаш идоралари армияга чақирилувчилар тиббий кўрикдан ўтказилишига алоҳида эътибор берсинлар, тиббий кўрик Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг 1990 йил 27 ноябрдаги фармойишида тасдиқланган касалликлар ва жисмоний камчиликлар қўшимча рўйхатига қатъий мувофиқ равишда малакали ўтказилиши таъминлансин.

7. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги (ўртоқ Алматов) чақириқ ва йиғилиш жойларида, армияга чақирилувчиларни транспортга чиқариш ва жўнатиш жойларида жамоат тартибини таъминласин. Ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилишдан бўйин товлаётган шахсларни аниқлашда мудофаа ишлари бошқармалари ва бўлинмаларга ёрдам ва мадад берсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Савдо вазирлиги (ўртоқ Усмонов), Ўзбекбирлашув (ўртоқ Волков), Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги чақириқ ва йиғилиш жойларида буфетлар, чойхоналар, ошхоналар ишлашини, алкоголсиз ичимликлар, озиқ-овқат маҳсулотлари, кундалик зарур моллар билан савдо қилинишини, шунингдек маданий-оммавий тадбирлар ўтказишни, ижодий жамоаларнинг чиқишларини ташкил этсинлар.

9. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятларнинг ҳокимиятлари ва Тошкент шаҳар ҳокимияти Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги билан биргаликда йигитлар ўзларининг Ўзбекистон Республикаси давлат истиқлолини, фуқароларнинг Конституцияда белгилаб қўйилган ҳуқуқлари ва эркинликларини, республиканинг ҳудудий яхлитлигини ҳимоя қилишга доир фуқаролик бурчларини ҳалол бажаришлари зарурлигини оммавий ахборот воситалари орқали кенг тарғиб қилсинлар. Айни пайтда ўзбекистонлик жангчилар бенуқсон хизмат қилиб, ҳарбий бурчларини ҳалол бажараётганлигини кўрсатувчи мисолларни, шунингдек ҳарбий қисмларда ҳарбий интизомни бузиш ҳолларини ва айбдорларга нисбатан кўрилган чораларни кенг ошкор қилсинлар.

10. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят, Тошкент шаҳар ҳокимиятлари Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси, Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси ва жамоат ташкилотлари билан биргаликда заҳирага бўшатилган ҳарбий хизматчиларни ташкилий равишда кутиб олиш ва уларни доимий яшаш жойларига кузатиб қўйишни таъминласинлар.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган қисмлар ва қўшилмаларнинг командирлари заҳирага бўшатилган ҳарбий хизматчиларни тантанали кузатиб қўйишни ташкил этсинлар, ёш хизматчиларни қабул қилиш ва жойлаштириш учун жойларни тайёрлаб қўйсинлар, армияга чақирилганлар етиб келгани ва фарзандларининг хизмат шароитлари ҳақида ота-оналарига икки ҳафталик муддат ичида хабар қилсинлар.

11. Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси (ўртоқ Мустафоев) фуқаролар ҳақиқий ҳарбий хизматга ва муқобил хизматга ўз вақтида ва тўла чақирилишини таъминлашда чақириқ комиссияларига ёрдам берсин. Барча ҳокимиятлар, вазирликлар, идоралар, ташкилотлар, мансабдор шахслар ва фуқаролар умумий ҳарбий мажбурият ҳамда Ўзбекистон Республикаси мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш тўғрисидаги қонунларни оғишмай бажаришларини қаттиқ назорат қилиб боришни таъминласин.

12. Вазирлар Маҳкамасининг 1991 йил 10 майдаги 124-сонли, 1991 йил 25 октябрдаги 267-сонли қарорлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 7 февралдаги 54-сонли қарори билан тасдиқланган муқобил хизмат тўғрисида вақтинчалик низомнинг 3-модда 4-абзаци ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

13. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиб бориш Ўзбекистон Республикаси Президенти девони мудофаа сиёсати бўлими зиммасига (ўртоқ Қосимов) юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри,
1992 йил 18 апрель.

(Қарорнинг шарҳи рўзноманинг навбатдаги сонида эълон қилинади).

Қумқўрғон районидаги Н. Мирзаев номли жамоа хўжалиги деҳқонлари тупроққа ғўзанинг ингичка толали «Термиз—16» навли чигитини тезкорлик билан қадамоқдалар. Умуман олганда бу йил пахта экиладиган майдонларни 200 гектарга қисқартиришди. Бўшаган майдонларга дон экинлари жойлаштирилди.

Суратда: (чапдан ўнгга) хўжалик бошқаруви раиси Э. Жўраев, сеялкачи У. Ражабов, бригада бошлиғи К. Шердонов ва муҳандис Т. Чориев.

И. ХЎЖАЕВ олган сурат (ЎзА).

● *ХДП ҳаётидан*

МАСЛАҲАТЛИ ТЎЙ ТАРҚАМАС

● Ўзбекистон ХДП Тошкент шаҳар Октябрь район кенгаши ва район ҳокимияти ўз ҳудудидаги барча маҳалла қўмиталари раисларини бир пиёла чой атрофида суҳбатга таклиф этиб, улар билан маҳаллаларнинг муаммолари ҳақида маслаҳатлашиб олди.

Суҳбатга Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши биринчи котиби М. М. Расулов, Марказий Кенгаш котиби, Тошкент шаҳар кенгаши биринчи котиби Ҳ. М. Абдураимовлар ҳам таклиф этилдилар.

ТОШКЕНТ шаҳар Октябрь район ҳокими Адҳам Миржалилов йиғилганларга район ҳокимияти республика Президенти ҳамда ҳукуматининг фармон ва қарорларини бажариш юзасидан олиб бораётган ишлар, бунда бошқарувнинг қуйи бўғини — маҳалла қўмиталарининг тутган ўрни ҳақида гапирди.

Шундан сўнг Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши биринчи котиби Маҳмуджон Расулов Халқ демократик партияси олиб бораётган ишлар, партия Раиси, жумҳурият Президенти И. А. Каримов, республика ҳукуматининг шу бугунги ижтимоий-иқтисодий сиёсати ҳақида сўзлаб берди. Жумладан, у бундай деди:

— Партия давлатнинг маҳаллий бошқарув органларига катта аҳамият беряпти, айниқса, жойлардаги маҳалла қўмиталари оқсоқолларининг, кўплаб фаолларнинг маслаҳатлари, фикр-мулоҳазаларига таяниб иш олиб боришга ҳаракат қилаяпмиз. Лекин мустақиллик йўлидаги мақсадларимиз, орзу-ният ва вазифаларимизнинг амалга ошиши хамирдан қил суғиргандек жўн кечмаслиги, аксинча, мураккаб ва қийин бўлиши ҳаммага аёндир. Шундай экан, жумҳуриятда ҳар бир район, маҳалла, қишлоқ ва қўрғоннинг тинч, осойишта бўлишидан барчамиз, қайси бир сиёсий партияга, динга ёки миллатга мансуб бўлишдан қатъи назар, ҳар бир фуқаро бевосита манфаатдордир. Зеро, тинчлик ҳар бир хонадонга зарурдир.

Бироқ шундай бир шароитда мустақиллик йўлидаги қадамларимиз ёқмаётган нопок ниятли, бузғунчи кучлар ҳам борлиги афсусланарлидир. Бундан ҳеч кўз юма олмаймиз, воқеликни ҳисобга олишимиз керак. Шу сабабдан ҳам маҳалла қўмиталарини, фаолларни сиёсий ҳушёрликка чақирамиз. Сизларнинг партия Дастурига таяниб олиб бораётган ишларингизни маъқуллаймиз. Сизларга шаҳар осойишталиги ҳамда ижтимоий-сиёсий вазиятни барқарор сақлашда қўшаётган ҳиссангиз, амалга ошираётган ишларингиз, республика раҳбариятининг узоқни кўзловчи сиёсатини қўллаб-қувватлаётганлигингиз учун миннатдорчилик билдирамиз.

Учрашувда маҳалла қўмиталари раислари номидан Ёдгор Обидов сўзга чиқди:

— Мустақилликка эришган жумҳуриятимиз бошидан кечираётган қийин кунлар ҳам ўтиб кетади, унут бўлади, — деди у. — Буни жуда яхши тушунамиз. Шундай оғир бир вақтда биз республикамиз Президенти тутган сиёсатни маъқуллашимиз, унга мадад бериб туришимиз керак. Жумҳурият раҳбарияти олиб бораётган ишларни, режа ва қарорларни турмушга, айниқса, маҳаллалар ҳаётига татбиқ этишда биз, маҳалла қўмиталари раислари бош-қош бўлишимиз, ташаббус ва фаоллик кўрсатишимиз лозим. Амалда биз доимо шундай қилишга интилиб келаяпмиз. Шу туфайли ҳам районимиздаги маҳаллаларда олиб борилаётган ишлар яхши. Олдимизда турган шу бугунги энг муҳим вазифаларни қандай амалга оширишни мана шундай биргаликда, кўнгилни ёзиб эркин муҳокама қилиш, турмушимиздаги муаммолар тўғрисида маслаҳатлашиб олиш фақат фойда беради.

Маҳалла қўмиталари раислари билан эркин мулоқотда Ўзбекистон ХДП Октябрь район кенгаши биринчи котибаси Ҳ. Отаматова ҳам сўзга чиқди. У район партия кенгашининг амалга ошираётган ишлари, партия сафларининг кенгаяётгани, партия ходимлари кейинги пайтда ҳамиша аҳоли истиқомат жойларида бўлиб, маҳалла фаоллари билан бамаслаҳат иш тутаётгани, район кенгаши аҳолининг ижтимоий жиҳатдан кам таъминланган қисмига имкони борича моддий жиҳатдан кўмак беришга ҳаракат қилаётгани тўғрисида гапирди.

Бир пиёла чой баҳона шундай кўнгил ёзиб, эркин маслаҳатлашиб олиш, маҳаллаларга бош бўлган оқсоқолларимизнинг меҳнатларини қадрлаб, кўнгилларини кўтариш хайрли ишдир. Зеро, маслаҳатли тўй тарқамас, дейди доно халқимиз.

О. НАЗАРОВ.

БМТ БОШ КОТИБИ БУТРОС ГАЛИНИНГ АФҒОНИСТОНДАГИ ВАЗИЯТ ХУСУСИДАГИ БАЁНОТИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

Ўзбекистон Республикаси Афғонистондаги можаро тинч бартараф этилишининг изчил тарафдори бўлиб келди ва ҳозир ҳам шунинг тарафдори бўлиб турибди. БМТ аъзоси бўлган ҳамда БМТ уставининг мақсад ва қоидаларига содиқ бўлиб қолаётган Ўзбекистон Республикаси Афғонистон муаммосини афғонларнинг ўзлари БМТнинг сулҳ ташаббуслари асосида ҳал этишлари керак, деб ҳисобламоқда.

Кейинги кунларда Афғонистонда ҳарбий сиёсий вазият чигаллашганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси жаҳон ҳамжамиятининг хавотирлигига қўшилади ва БМТ Бош котиби Б. Галининг Афғонистон хусусидаги баёнотини қўллаб-қувватлашини изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси бу ердаги можарони сиёсий воситалар билан ҳал этишдан бошқа йўл йўқ, чунки бу йўл қунрезлик ва зўравонликка чек қўйиш мақсадини кўзлайди, миллий ярашга, Афғонистоннинг бирлиги ва ҳудудий яхлитлигини сақлаб қолишга кўмаклашади, деб ҳисоблайди.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги.

АФҒОНИСТОН ВОҚЕАЛАРИГА ДОИР

Афғонистондан олинаётган хабарларга қараганда, бу мамлакатда мураккаб ва зиддиятли вазият давом этмоқда.

Рейтер, Би-Би-Си, «Америка овози», Эроннинг ИРНА ахборот маҳкамаси, Москвадаги оммавий ахборот воситалари қуйидагиларни хабар қилдилар.

Афғонистонда 35 яшар Фарид Маздак ҳокимиятга бош бўлди. Илгари у Афғонистон ёшлари демократик ташкилотига бошчилик қилган, сўнгги йилларда миллий жабҳа бошлиғи, мамлакатнинг вице-президенти эди.

Афғонистоннинг собиқ Президенти Нажибуллонинг тақдири номаълум. Айрим хабарларга қараганда, у Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Кобулдаги ваколатхонаси қароргоҳида.

Ҳиндистон Ташқи ишлар вазирлиги Афғонистоннинг собиқ Президентига сиёсий бошпана бермоқчи эмаслигини айтди.

Нажибуллонинг рафиқаси Деҳлини тарк этди, бу ерда у ўз биродари, — Афғонистон элчиси Аҳмад Сарварнинг уйида яширинган эди. Аҳмад Сарвар ўз лавозимидан четлаштирилди ва у Ҳиндистондан номаълум томонга чиқиб кетди. Деҳлида Нажибуллонинг учта фарзанди қолди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Кобулдаги махсус вакили Бенон Севан можароларни тинч йўл билан бартараф этишнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тузган режаси қабул қилинишига эришиш мақсадида жадал музокаралар олиб бормоқда. Бу режа ўтиш даври кенгаши, сўнгра муваққат ҳукумат барпо этишни, ўт очишни тўхтатиш тўғрисида битим тузишни, ялпи сайлов ўтказишни кўзда тутади.

Кобул кўчаларида осойишталик. Шаҳар аҳолиси сиёсий курашга лоқайдлик билан қарамоқда, кўпинча ким кимга қарши жанг қилаётганини ҳам билмайди.

Генерал Аҳмад Шоҳ Маъсуд мужоҳидлар ҳаракатидаги асосий куч бўлиб турибди.

Чегараларни қўриқлаш давлатлараро комитет матбуот марказидан хабар қилишларича, Афғонистоннинг Ўрта Осиё давлатлари билан чегараларида осойишта муҳит сақланмоқда.

Москвада Афғонистоннинг Россиядаги элчиси Муҳаммад Довуд Разимёр журналистлар билан учрашди. У Нажибулло Кобулда эканлигини, у қамоқда эмаслигини, ҳаёти ва саломатлигига ҳеч нарса хавф солинмаётганини айтди. Давлат ҳокимиятининг барча идоралари меъёрида ишлаб турибди. Кобул аэропорти мамлакат ичкарисидаги ва хорижий йўналишлардаги самолётларни қабул қилиш учун тайёр.

БМТ Бош котиби Бутрос Гали Афғонистондаги воқеалар хусусида баёнот берди. Унинг моҳияти шундан иборатки, можарони сиёсий йўл билан бартараф этишдан бошқа муқобил йўл йўқ. Ўзбекистон Ташқи ишлар вазирлиги ҳам ўз баёнотида БМТ Бош котибининг нуқтаи назарини қўллаб-қувватлади.

Эрон билан Покистон ҳам можарони тинч йўл билан бартараф этиш зарурлигини айтди.

Ўзбекистон миллий ахборот агентлиги.

ТУРКИЯГА ТАШРИФ

Туркия Республикаси Буюк миллат мажлиси таклифига кўра, Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Ш. Йўлдошев 20 апрель куни дўстона ташриф билан Анқарага жўнаб кетди. Унга Олий Кенгаш мандат комиссиясининг раиси Ш. Мирзиёев, бошқа расмий кишилар ҳамроҳлик қилмоқдалар. Делегация Буюк миллат мажлиси ташкил топганлигининг 72 йиллиги тантаналарида қатнашади.

Сафар чоғида икки давлат ўртасидаги парламентлараро ҳар тарафлама ҳамкорликни янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришнинг аниқ йўналишларини белгилаш масалалари юзасидан Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши билан Буюк миллат мажлиси раҳбарлари ўртасида ўзаро фикр алмашиш кўзда тутилмоқда.

МАИШИЙ ХИЗМАТ ХОДИМЛАРИ УЮШМАСИ

Тошкентда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ва ташкилотлари республика уюшмасининг таъсис съезди бўлди.

Съездда уюшманинг Низоми қабул қилинди, тафтиш комиссиясининг раиси ва аъзолари сайланди.

Илгари Ўзбекистон аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ва ташкилотлари маркази раисининг ўринбосари бўлиб ишлаган З. Т. Собиров уюшма раиси этиб сайланди.

Съезд ишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А. Н. Возненко қатнашди.

(ЎзА).

САФАР ФОЙДАЛИ БЎЛДИ

Илгари хабар қилинганидек, Ўзбекистон билан Туркия Республикаси ўртасида иқтисодий-сиёсий алоқаларни янада мустаҳкамлаш мақсадида туркиялик сиёсатчилар ва ишбилармонлар делегацияси бир неча кун жумҳуриятимизда меҳмон бўлди. Унга Туркия давлат вазири Икром Жайҳун бошчилик қилди.

Меҳмонлар республиканинг бир қанча вазирликлари, концернлари, корхоналарида бўлдилар. Маданият ва санъат намояндалари билан учрашдилар. Қадимий ва ҳамиша навқирон Самарқандга сафар қилдилар.

Бугун рўзноманинг иккинчи саҳифасида уларнинг ўзбекистонлик ҳамкасблари билан олиб борган музокаралари ҳақида ўқийсиз.

● Ўзбекистон—Туркия

АМАЛИЙ ИШЛАР ВАҚТИ КЕЛДИ

● Ўзбекистонда меҳмон бўлган Туркия расмий делегацияси республика ташқи иқтисодий ташкилотларининг вакиллари билан учрашди. Бу учрашувни қисқа қилиб, самарали ва фойдали учрашув деса бўлади.

Туркия саноат, савдо ва биржа иттифоқининг (ТОББ) Президенти Р. Йигали бундай деди:

— Мустақил Ўзбекистонга ёрдам керак. Биз шундай ёрдамни беришга тайёрмиз. Ҳозир аниқ ишлар қилиш вақти келди. Биз кўп соҳаларда: банк ишида, савдо-сотиқда, саноатнинг турли тармоқларидаги қўшма корхоналарни барпо этишда, саёҳатчилик соҳасида фаол ҳамкорлик қила оламиз... Ўзбекистон яхши заҳираларга эга. Энди шу заҳираларни муносиб равишда тасарруф эта билмоқ керак. Делегациямизнинг Ўзбекистонга қилган ташрифи якунида фаолиятнинг турли соҳаларига тааллуқли бир қанча муҳим ўзаро манфаатли ҳужжатлар имзоланишига аминман.

● Туркиядаги саноатнинг кимё, нефть кимёси, кон-қазилма, металлургия ва бошқа тармоқларда банд бўлган фирмалари вакиллари республика Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги ёқилғи-энергетика мажмуасида тегишли республика идораларининг раҳбарлари билан учрашдилар.

Улар «манфаатларига кўра» гуруҳларга ажралиб, ўзаро алоқаларнинг истиқболлари билан боғлиқ жуда кўп масалаларни муҳокама қилдилар.

Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги ёқилғи саноати, энергетика, кимё ва металлургия мажмуи бўлимининг бошлиғи Б. А. Ашрафхонов учрашувга якун ясаб бундай деди:

— Биз Туркиядан келган ишбилармонлар билан учрашув ва суҳбатларнинг натижаларидан мамнунмиз. Дастлабки қадамлар қўйилди. Алоқаларимиз ўзаро манфаатли йўлдан мустаҳкамланиб, ривожланиб бораверади, деб ўйлаймиз.

● Ўзбекистон Республикасининг Қурилиш вазирлигида бўлган учрашув қурилиш, бинокорлик материаллари саноати соҳасида Ўзбекистон билан Туркия ўртасидаги ҳамкорлик йўлида дастлабки дадил қадамларни қўйишга кўмаклашади.

Учрашувда Ўзбекистон ва Туркия қурувчилари ўртасидаги ҳамкорлик имкониятлари муҳокама қилинди, мана шу ҳаётий муҳим соҳада иккала мамлакат ўртасидаги ўзаро алоқаларнинг шакллари ва усуллари хусусидаги фикрлар айтилди.

Туркиялик дўстлар Ўзбекистонда бинокорлик материаллари саноати базасини ривожлантиришда кўмаклашишлари мумкин бўлур эди.

Қурувчилар ўртасидаги ҳозирги музокаралар дастлабки тусда ўтказилди. Уларни ҳали аниқ аҳдлашувлар ва ишларга айлантириш лозим. Ҳар ҳолда бу муҳим тармоқдаги Ўзбекистон — Туркия алоқаларига асос солинди.

● Ўзбекистон мева-сабзавот, виночилик саноати, Ўзбекистон дон маҳсулотлари, Ўзбекистон озиқ-овқат саноати концернларининг вакиллари ва Ўзбекистон гўшт-сут саноати республика ишлаб чиқариш бирлашмаси ходимлари Туркиядаги озиқ-овқат маҳсулотлари, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш учун машина-ускуналар ишлаб чиқарадиган бир қанча фирмаларнинг ишбилармонлари билан учрашдилар.

Музокаралар чоғида Ўзбекистонда бу тармоқларга устивор эътибор берилаётганлиги таъкидланди. Собиқ СССР республикалари ўртасида хўжалик алоқалари бузилгач, жуда кўп қийинчиликлар вужудга келди. Озиқ-овқат саноатини барпо этишда республика бошқа давлатлардаги ҳамкорлар билан тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорликка умид боғламоқда. Туркиялик ишбилармонлар билан биргаликда ишлаш тармоқни техника билан қайта қуроллантиришни тезлаштиришга, ички бозорни озиқ-овқат маҳсулотлари билан тўлдиришга ва жаҳон бозорига чиқиб олишга ёрдам беради.

Музокаралар тугаганидан сўнг турк ишбилармонлари юқорида номлари келтирилган концернлар ва бирлашманинг корхоналарини бориб кўрдилар.

● Республика Савдо вазирлигида шу вазирликнинг ходимлари Туркия савдо фирмаларининг Истанбулдаги савдо палатаси бош директори Илҳом Эрем бошчилигидаги вакиллари билан учрашдилар.

Учрашувда томонлар савдо соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантириш ҳамда товар айирбошлашни, халқ истеъмоли моллари, озиқ-овқат маҳсулотлари, халқ ҳунармандчилиги буюмларини ва бошқа маҳсулотларни ўзаро етказиб беришни кенгайтириш тўғрисида аҳдлашиб олдилар.

Истанбулда, Измирда, Тошкентда, Самарқанд ва Бухорода қўшма савдо уйлари, фирма дўконлар, супермаркетлар очиш режалаштирилди. Миллий таомлар ресторанларини очиш, ўзбек ва турк таомлари кунларини мунтазам ўтказиб туриш тўғрисида келишиб олинди.

● Ўзбекистон матлубот кооперациясида ҳам Туркия делегацияси вакиллари билан учрашув бўлди.

Ҳозир бозор иқтисодиёти шароитида матлубот кооперацияси ўз фаолиятини кучайтираётганлиги муносабати билан ўзаро манфаатли, бевосита алоқаларга катта эътибор берилмоқда. Маҳсулот айирбош қилишга, шу тизимнинг ўзида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, қўшма корхоналар барпо этишга зўр берилмоқда. Ана шу соҳаларда туркиялик шериклар билан муваффақиятли ҳамкорлик қилиш учун ҳамма имкониятлар бор. Хусусан, ҳозир ишлаб турган корхоналар негизида Ўзбекистонда жаҳон бозорида рақобат қилишга қодир тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш мумкин.

(ЎзА материаллари асосида тайёрланди).

● БИЗНИНГ СУҲБАТ

Яхшиликка буюрсин

Утган ҳафтада Туркия Республикаси сиёсат ва савдо-сотиқ доираларининг намояндаларидан иборат делегация республикамизда бир неча кун меҳмон бўлди. Мухбиримиз меҳмонларнинг айримлари билан суҳбатлашди.

Ахмет МУДАРРИС ўғли, фармацевтика бирлашмаси вакили

— Тошкентда бўлган учрашувларимиздан бениҳоя хурсандмиз. Мақсадимизга монанд келадиган давраларда фикр алмашувларимиз учун қулай шароитлар яратиб берилган. Бу бизларга кўрсатилган ҳурмат ва эътибор белгисидир.

Ҳаётда инсон саломатлигидан бебаҳо нарсанинг ўзи йўқ. Одамнинг тўрт мучали баркамол экан, бу халқ фаровонлиги, юрт ободлигидир. Бизнинг дори-дармонлар ишлаб чиқарувчи корхоналаримизда беморларни даволаш учун жуда кўп хилма-хил препаратлар ишлаб чиқарилади. Биз сизнинг диёрингизга керакли дори-дармонларни етказиб бериш билан бирга сизлардан ўзимиз учун зарур бўладиган фармацевтика малҳамларини сотиб олишни ҳам мўлжаллаяпмиз. Икки томонлама яхши ҳамкорлик қилишимиз учун ҳамма омиллар ва асослар бор.

Метин ЧАНЖИ, «Арден» корхонаси экспорт ишлари раҳбари

— «Арден» асосан рўзғор учун жуда ҳам зарур бўладиган тандирлар ишлаб чиқариш билан шуғулланади. Тандир деганда биз газ ёки электр қуввати билан ишлайдиган замонавий печ, яъни сизнинг тилингиз билан айтганда плиталарни тайёрлаймиз. Корхонамиз ҳар йили 500 минг дона шундай тандир ишлаб чиқаради. Маҳсулотларимиз жаҳон андозалари талаби даражасида эканлигига кафолат берса бўлади. Шунинг учун ҳам тандирларимизни Франция, Бельгия ва Африка қитъасининг шимолидаги мамлакатлар бажонидил сотиб олишяпти.

«Арден» ўнлаб йирик корхоналарни бирлаштирувчи «Кочгруби» уюшмаси таркибига киради. Бу уюшма Ўзбекистонда истеъмол моллари билан шуғулланувчи корхоналар билан яқиндан ҳамкорлик қилишга қодир.

Абдулла ЗАРИКИЙ, «Мертким» фирмаси президенти

— Биз Ўзбекистон давлат «Кимё» саноати концернида бўлдик. Бу бирлашмага қарашли корхоналар фаолияти ҳақида тасаввур ҳосил қилдик. Наманагандаги химия корхонасида маиший химия маҳсулотлари тайёрлаш учун кашф этилган технология бизга жуда ҳам манзур бўлди. Бундан ташқари бу концерннинг бир қатор корхоналари учун маҳсулот тайёрлашда ишлатиладиган айрим моддаларни бу ерга етказиб беришга келишдик. Дастлабки мўлжал тадбирлари ҳужжатини мен ва концерн раиси Мирғани Мирхожиев имзоладик. Бу ҳамкорлик борасидаги бизнинг биринчи қадамимиздир. Бундан буён мутахассисларимиз диёрингизга келиб, сизнинг корхоналарингиз ишлари билан атрофлича танишадилар ва маромли ҳамкорликни йўлга қўядилар.

Суҳбатдош
А. ҲОЖИАКБАРОВ.

● Ҳамкорлик қирралари

БИРГАЛИКДА ҲАЛ ҚИЛАМИЗ

Туркия соғлиқни сақлаш вазири, доктор Йилдирим Октўн раҳбарлигидаги соғлиқни сақлаш ходимлари бир неча кун мобайнида республикамизда бўлдилар. Уларнинг Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигида бўлиб ўтган учрашув ва суҳбатлари кўпчиликда катта таассурот қолдирди. Ҳар икки делегация раҳбарлари соғлиқни сақлаш борасида қилинаётган ишлар, муаммолар ва уларни биргаликда ҳал этиш борасида келишиб олдилар.

Туркиялик меҳмонлар Семашко номидаги саломатликни тиклаш ва физик усуллар билан даволаш, Акушерлик ва гинекология илмий-тадқиқот илмгоҳларида, «Қибрай» муолажахонасида бўлдилар, Ўзбекистон Республикасининг «Фармация» ва «Ўзбекмедтехника» ишлаб чиқариш бирлашмаларининг ишлари билан танишдилар.

Меҳмонлар Тошкент ва Самарқанд шаҳрининг тарихий-меъморий жойларини бориб кўрдилар. Ўзбекистон ва Туркия соғлиқни сақлаш ходимларининг муаммоларини биргаликда ҳал қилиш бўйича шартномалар ҳам имзоланди.

М. ҚУРБОНОВ.

● ХДП: сиёсий ташкилот нуфузи

● Сирдарё вилояти кенгашининг II пленуми қатнашчилари Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши IV-пленуми якунларидан келиб чиқадиган вилоят партия ташкилоти олдида турган вазифалар ҳақидаги масалаларни атрофлича муҳокама этдилар. Бу ҳақда ХДП вилоят кенгашининг биринчи котиби С. Усмонов маъруза қилди.

ТАЪСИС қурултойидан кейин ўтган давр мобайнида вилоят партия ташкилоти бир мунча ўсди ва камол топди, сафлари тобора кенгайиб бормоқда. Ҳозир вилоятда 10 та шаҳар ва район кенгаши, 450 та бошланғич ташкилотлар иш олиб боряпти. Улар атрофига бирлашган 13 мингга яқин партия аъзолари халқ орасида иш олиб боришмоқда. Ўтган давр ичида партия сафларига 2605 нафар янги аъзолар қабул қилинди.

Партия ташкилотлари ўз ҳудудларидаги хўжалик фаолияти натижаларини мунтазам таҳлил қилиб боришлари, ўз меҳнат жамоаларида ишни қониқарсиз ташкил этаётган партия аъзоларига нисбатан талабчанликни кучайтиришлари, вақти-вақти билан уларнинг ҳисоботларини эшитиб боришлари лозим. Ишлаб чиқаришдаги партия ташкилотлари бозор муносабатларига босқичма-босқич ўтиш билан боғлиқ муаммо-

ЕТАКЧИ БЎЛИШ МАСЪУЛИЯТИ

Бошланғич ташкилотлар тузилмаларини шакллантириш бўйича олиб борилаётган ишлар ниҳоясига етмоқда. Маърузачининг таъкидлашича, ҳудудий, ҳудудий-ишлаб чиқариш ташкилотлари ишини жонлантириш айниқса муҳимдир. Пленумда Ховос темир йўли тармоғи ва посёлкадаги ХДП Марказий Кенгаши аъзоси С. У. Каримов раҳбарлик қилаётган ҳудудий-тармоқ партия ташкилотида амалга оширилаётган ибратли ишлар кўпчиликда яхши таассурот қолдирди. Бу ерда бир сайлов округи ҳудудидаги барча бошланғич ташкилотлар бирлашиб, ҳудуддаги иқтисодий, ижтимоий, сиёсий муаммоларни биргаликда ҳал этмоқда. Маърузачи шунингдек Гулистон шаҳридан Ш. Эшонхўжаева, П. Жилкин, Оқолтиндан А. Шокиров, боёвутлик Т. Олимхўжаев, Т. Жумабоев, К. Шарофбоев, Гулистон районилик П. Исоқулов, Р. Юнусов, ильичлик С. Хусанбоев, сирдарёлик М. Жалкашева, Б. Абдураимов ва бошқа қатор тажрибали партия аъзолари етакчилик қилаётган бошланғич ташкилотларда ҳам тўпланган тажрибалар ҳақида сўзлаб берди.

Вилоят партия ташкилотининг мазкур пленумида ҳозирги даврда партия қуйи ташкилотлари ва партия аъзолари олдида турган вазифалар, партиявий ишнинг йўналишлари, дуч келинаётган муаммоларга жиддий эътибор берилди. Муҳим, нозик ва мураккаб ишларнинг аниқ равшан, янгича, таъсирчан услубларини топиш, одамларнинг меъдасига теккан эскича шакллардан воз кечиш керак. Бу эса кўпроқ изланишни, ҳамиша одамлар орасида бўлиб, улар билан кенгашиб биргаликда ишларни ҳал қилишга фаол қатнашмоқлари, ўзларини ижобий жиҳатдан намоён этмоқлари керак. Халқ ишончи ҳеч қачон ўз-ўзидан келмайди. Бунинг учун астойдил курашиш, бор тажриба ва маҳоратни ишга солиш, одамлар турмушини бироз бўлсада енгиллатишга эришиш даркор.

Музокарада сўзга чиққан Гулистон шаҳар партия кенгашининг котиби О. Ортиқбоева пленум қатнашчилари эътиборини дастлабки ютуқларни мустаҳкамлашга, илғор тажрибаларни оммалаштириш ишларига қаратди. Шаҳардаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ва бошқа бир қатор ташкилот ҳамда корхоналарнинг бошланғич ташкилотлари давр талаблари даражасида иш олиб боряптилар. Нотиқнинг таъкидлашича, партия ташкилотлари ўзини оғир ва масъулиятли курашларга чоғламоғи лозим. Чунки олдинда қилиниши лозим бўлган ишлар кўп.

Гулистон районидаги Ленин номли жамоа хўжалиги партия ташкилотининг котиби Х. Чинмирзаев ҳозирги пайтда ким халқ орасида кўпроқ бўлса — ўша ютади, деди. Чунки барча қимматли фикрлар ҳам, илғор тажрибалар ҳам, турли муаммолару янгиликлар ҳам омма орасидадир. Шу борада маҳаллий кенгашлар, жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлик қилиш айниқса муҳимдир.

Нотиқ ўз партия ташкилоти фаолияти ҳақида ҳам атрофлича тўхталди. Сойибобод қишлоқ кенгашида 32 нафар халқ ноиблари бўлиб, уларнинг 16 нафари ХДП аъзоларидир. Хўжалик партия ташкилоти улар билан бирга иш кўриб жамоа меҳнаткашлари ўртасида ўз таъсир доирасини кенгайтиришга эришяпти. Яқинда ўтказилган меҳр-мурувват тадбири бу соҳада катта ёрдам берди. Кам таъминланган, ҳимоячисиз ва ёрдамга муҳтож бўлган оилаларга иқтисодий ёрдам кўрсатилди. Халқ ҳам партия ташкилотининг бу ишидан мамнун бўлди. Мана шундай тадбирлар сабаб бўлиб партия сафига қўшилиш истагини билдираётган кишилар сони тобора кўпаймоқда. Нотиқнинг таъкидлашича, ишлаб чиқаришдаги бошланғич ташкилотлар катта кучга эга. Одамлар ўз арзлари, турли илтимослари ва ташвишлари билан бошланғич ташкилот котиби ҳузурига келаётган эканлар, бу — ана шу ишончнинг исботидир. Бу ишончни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун партия ташкилотлари ҳозирданоқ бўлажак сайловларга пухта ҳозирлик кўриб боришлари, ноибликка номзод танлашда олдинги эскирган усулларга қараб эмас, балки фаол сиёсий курашчиларни танламоқлари лозим.

ХДП Комсомол район кенгашининг биринчи котиби У. Аҳмадқулов ўз нутқида маҳаллийчилик иллатлари олдини олиш, бу қусурга барҳам бериш чораларини кўриш лозимлигини айтди. Район ҳокимини сайлаш жараёнида бу иллат ўз қиёфасини кўрсатди ва кўпчиликни ранжитди. — деди у. — Аммо айрим шахсларнинг шу борадаги ножўя хатти-ҳаракатлари ҳалигача ўзининг тегишли баҳосини олгани йўқ. Район партия ташкилотида 750 нафарга яқин аъзо бор. Бу район ташкилотлари орасида энг озчиликни ташкил этадиган кўрсаткич. Аммо партиявий ишда сон эмас, балки сифат асосий мезон дейдиган бўлсак, ҳозирча район партия ташкилоти дуч келаётган муаммоларни ҳал этишда ўзини кўрсата олганича йўқ.

Оқолтин районидаги «Фарғона» давлат хўжалиги директори О. Мирҳабибов ҳамда бошқа баъзи нотиқлар шу кеча-кундузда район ва вилоят рўзномалари ҳаётимизда содир бўлаётган воқеалар, айниқса, зиддиятли муаммоларни очиқ-ойдин ёритишдан негадир чўчияптилар. Шу сабабли баъзи партия аъзолари ўз дардлари билан бошқа сиёсий партияларнинг рўзномаларида чиқишга мажбур бўляптилар. Бундай жиддий муаммолар ҳақида астойдил ўйлаб кўриш вақти келмадимикан, деб айтишди.

Пленумда вилоят ҳокими Б. Маҳмудов нутқ сўзлади.

Пленум иштирокчилари шунингдек, вилоят партия ташкилотининг молиявий аҳволи, вилоят партия ташкилотининг Ёшлар иттифоқи вилоят ташкилоти билан ўзаро ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома ва бошқа масалаларни муҳокама этдилар. Пленум муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

А. УМАРОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

● Мингбулоқдан мактублар

3. ЖАСОРАТНИНГ ТАКРОРЛАНИШИ

ЕКИ НАМАНГАН ВИЛОЯТИНИНГ ОҚТОШ ПОСЕЛКАСИДА НЕФТЬ ҚАБУЛ ҚИЛИБ ОЛИШ ВА ЖЎНАТИШ МАЖМУИНИ БАРПО ЭТАЁТГАНЛАР ИШ МАРОМИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ТЕЗКОРЛИК

Ота-боболаримиз айтгани рост. Ўзи ёрлақаса, бандасининг иши юришгандан-юришиб бораверади. Ўзбекистон ўз мустақиллигини қўлга киритиши билан бутун жаҳон жамоатчилиги бизнинг жумҳуриятимизни мустақил давлат сифатида тан олди. Ўзбекистон Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо сифатида қабул қилинди.

Бу — нафсиламирини айтганда, Ўзбекистон учун жаҳоншумул донг-довруғ. Лекин бунинг заминида катта иқтисодий ва ижтимоий омиллар бор. Биринчидан, Президентимиз Ислом Каримов айтганидек, республикамиз — табиий заҳираларга бой ўлка. Иккинчидан эса, бу юртнинг азамат халқи—меҳнаткаш, жафокаш халқ. Ана шу омилларнинг ўзиёқ тараққиёт учун янги истиқболлар очиб, мустақиллик одимларимиз дадил бўлишига етарли кафолат беради.

Сирасини айтганда, ижодкорлар — одамлар ҳаттиҳаракатидан, интилиш ва уринишларидан баҳра оладиган, илҳомланадиган халқ. Мингбулоқ нефть фаввораси жиловлаш ҳаракатида нефтчи ишчилар, мутахассисларгина эмас, республикамиз раҳбариятининг вакиллари, Фарғона водийси вилоятларининг ҳокимлари ҳам фаол қатнашмоқдалар. Улар сафарбар қилувчи сўзлари, ташкилотчилик ишлари билан умумий ишнинг жадаллашувига амалий мадад бериб турганликларига шоҳид бўлдик.

Гапнинг рости, ушбу сатрларнинг қоғозга тизилишига Наманган вилоят ҳокими Б. Рапиғалиевнинг қуйидаги сўзлари сабаб бўлди:

— Диёримизда нефть чиқиши, аввало, халқимиз насибаси бутун эканлигини яна бир бор исботлади, — деб таъкидлади ҳоким. — Минг марта шукр, тинмасдан отилиб чиқаётган «қора олтин» ҳаммамизни шоширибриб қўйди. Нефть босими ва иссиқлик даражаси уни то Оқтошгача қувур орқали ўз дами билан олиб боришга имкон беради. Оқтош қўрғонидаги омборларда тўпланган хом ашё темир йўл цистерналарига қуйилиб, қайта ишлаш заводларига юборилади. Яқин келгусида нефтни қайта ишлаш корхонаси қуришни ўйлаб турибмиз.

Дарҳақиқат, яхши ният — ярим мол. Лекин нефтни қайта ишлаш заводи қуриш истиқболдаги масала. Унгача Мингбулоқ нефтини қандай саранжомлаб олиш керак? Ўзбекистон ҳукумати, республика Вазирлар Маҳкамаси нефть фаввораси бугун-эрта бўлмаса ҳам, индинга, ундан сал кейин бўлса-да тезда жиловлаш тараддудида. Бу ерда мутахассислардан тортиб қуйи бўғин раҳбарларигача — ҳамма ер қаъридан тантилик билан қайнаб чиқаётган нефтнинг бир мисқолини ҳам исроф қилмай қабул қилиб олиш, зудлик билан қайта ишлаш корхоналарига етказиб бериш, халқ хўжалигининг бу тансиқ маҳсулотига бўлган эҳтиёжини эртароқ қондириш ҳаракатида.

Бу ишга маблағ ҳам, зарур ресурслар ҳам аялаётгани йўқ. Тўғрисини айтганда, бундай ҳаракат обдон ўйлаб амалга оширилмоқда. Қаттиқчиликни кўрган халқимиз табиати шундайки, бир сўм ҳам ноўрин сарф этилмайди. Ҳаммасининг ҳисоб-китоби, келтирадиган самараси бор.

Шу важдан Мингбулоқдаги каби Оқтошда ҳам бунёдкорлик, яратувчилик ҳатти-ҳаракати авж олиб бораётгани тасодиф эмас. Дарвоқе, Оқтошлар кўп. Тошкент вилоятида ҳам, Самарқандда ҳам Оқтош манзилгоҳлари бор. Аммо бугун Наманган вилояти Тўрақўрғон темир йўл станциясининг ёнбошидаги Оқтош посёлкасининг номи узоқ-узоқларда ҳам маълум бўлиб қолди. Турли вилоят, республика ва минтақалардан «Оқтошга» деган ёзувли вагонлар серқатнов бўлиб қолди. Очиғини айтганда, темир йўл диспетчерлари бундай ёзувли вагонларга имкон даражасида яшил йўл очиб бериш билан қурилиш материаллари, ускуналар, техника воситалари ва бошқа маҳсулотларни тез етказиб беришга ёрдам кўрсатаётирлар.

Ҳа, Наманганнинг Оқтоши асфальт-бетон заводи билан маълум эди. Бундан буён эса нефть қабул қилиб олиш ва жўнатишга мўлжалланган катта даргоҳ бўлиб қолади. Шу кеча-кундузда бу ерда туну кун иш қайнайди. Наманган 10-қурилиш трестининг бўлинмалари ўзлари бириктирилган участкаларда кенг кўламда бунёдкорлик ишларини олиб бораётирлар. Уларга турли касбдаги монтажчи, бинокор ишчилар ёрдам кўрсатмоқдалар.

Бизни яп-яйдоқ дала шароитида шахт билан ишлаётган Наманган механизация бошқармаси бунёдкорларининг фаолияти қизиқтириб қўйди. Улар трактор, экскаватор, бульдозер ва бошқа техника воситаларини забткорлик билан ишлатиб, нефть ўтказувчи қувур тармоғини ётқизишмоқда. Шундай ишлашардики, гўё орқаларидан биров қувлаб келаётгандай.

— Дарҳақиқат вақт тиғиз, — дейди монтажчи-слесарь Муҳиддин Ҳамдамов ишдан кўз узмай. — Вақт қувлаб келяпти. Ҳар дақиқани ғанимат билиб қувур ётқизиш, устини тегишли ашё билан зангламайдиган қилиб ўраш, чокини-чокига тўғрилаб пайвандлаш ишларини жадаллаштирмоқдамиз.

Пайвандчининг бу сўзларига қўшилмай илож йўқ. Вақт кузатиб, имтиҳон қилиб турибди. Мингбулоқ — Тепақўрғон — Оқтош оралиғидаги 15 километр масофада барпо қилинаётган нефть ўтказгични белгиланган вақтда топшириш бош вазифа бўлиб турибди. Бу ишни сифатли ва вақтида адо этиш кейинги юмушларнинг бетўхтов юришиб кетишига имкон беради. Хабарингиз бор, Мингбулоқ фаввораси жиловланай деб турибди. Аниқроқ айтганда, нефть қудуғи инсон измига бўйсуниш палласига кирди. Қудуқ жиловланиши билан нефть қабул қилиб олиш йўлга қўйилиши керак. Қувур тармоғини барпо қилаётганларнинг шошилаётганлари сабаби шу. Улар қувурда нефть оқишини тезроқ кўриш завқ-шавқида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Нефть қувурининг бир учи Оқтошга келиб етди. Қувур етиб келган участка эса гавжум шаҳарчани эслатади. Тўғрироғи, Оқтош ишлар шитоб бораётган қурувчилар шаҳарчасига айланиб кетди. Бу ерда 360 метр узунликда эстакада қурилмоқда. Шундай бўладики, бир километрдан ортиқроқ темир йўл излари устига 60 та вагон бир вақтда кириб келади. Эстакада тагидан ўтган қувурларни бошқариш йўли билан 18 минутда нефть цистерналари тиркалган поездга ёнилғи ортиб бўлинади. Бу иш автомат тарзида амалга оширилади. Махсус тугмалар босилиши билан нефть цистерналарга қуйилади. Бошқарув пульти қанча нефть ортилди, неча минут вақт кетди, барча қуйиш ускуналари соз ишладимийўқми, буларнинг ҳаммасини қайд қилиб боради.

Савол туғилади: нефть келаверса-ю, цистерналар етишмаса ё вақтида келмаса, унда нима бўлади? Бу ҳам ҳисобга олинган. Нефть ғамлаш омборлари қурилмоқда. 500 тонна ёнилғи сиғадиган металл ҳовуз-омбор тиклаб бўлинди. Бугун-эрта шунақа сиғимдаги яна бир нефть омбори фойдаланишга топширилади.

Оқтошда кондан келадиган «қора олтин»ни пешмапеш қабул қилишга ёрдам берадиган бошқа иншоотлар қурилиши ҳам жадал боряпти. 400 метр узунликдаги бетон ариқлар ётқизилди. Алоқа, электр тармоқлари иши охирига етай деб қолди. Совунқираб етиб келган нефтни стандартга мослаб илитиб берадиган махсус ускуналар монтажи тугалланиш арафасида.

Зокиржон Эгамбердиев раҳбарлик қилаётган 10-қурилиш тресги бу ерда бош пудратчи ҳисобланади. Барча ишлар қатъий жадвал асосида олиб борилмоқда.

— Ҳар куни кечқурун Вазирлар Маҳкамаси вакили иштирокида штаб йиғилиши ўтказилади, — дейди бошқарувчи. — Тўғриси, бундай йиғилиш қисқа вақтда тугаса-да, вужудга келган муаммоларни тез ҳал этиши билан ишимизнинг жадаллашувига катта ёрдам бермоқда. Мисол ўрнида бир воқеани таъкидлаб ўтай. Тунов куни металл ускуналар етишмай қолди. Штаб йиғилишида қанақа металдан қанчадан етишмаётганини аниқ ҳисоблаб, тушунтириб айтдик. Ишонасизми, буюртма кечқурунги йиғилишда айтилган бўлса, эрталаб сменага келганимизда вагонларда ўша металл ускуналар тўла етказиб берилди.

Ишнинг бундай оператив тарзда ташкил этилиши объектларнинг кетма-кет фойдаланишга топширилишини таъминлаяпти. Рақамлар кўпинча зерикарли туюлади. Лекин ҳозир келтириладиган рақам қурувчи ва монтажчилар жамоасининг бугунги ғайрат-шижоатини кўз-кўз қилади. Яъни Оқтош объектларида 11 кун ичида 3 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари адо этилдики, бу бошқа вақтларда қарийб 6 ойда қилинадиган юмушга тақќослагулик.

Трест бошқарувчисининг тан олишича, илғорлар ҳақида гапириш одатда мароқли туюлади. Лекин 3 сменада иш ташкил қилинган бу қурилиш-монтаж мажмуида ҳамма ҳам илғор. Биридан иккинчисини ажратиб айтиш қийин. Шундай бўлса-да, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган бинокор Маҳмуджон Исматов бошлиқ бригада фаолияти кўп жиҳатдан ибратли. Барча юмушларни тез ва сифатли адо этяпти. Пайвандчи Шавкат Зайнуллин, қувур ўровчи Акмал Тожибоев, ускуналарга термик ишлов берувчи Турсунбой Юсупов, мастер Раҳимбой Иномовлар номини алоҳида таъкидламаслик мумкин эмас.

— Кўпдан буён бинокорликда ишлайман, — дейди ҳамсуҳбатимиз, шу бошқарма бош муҳандиси Ҳамидулла Ҳасанов. — Биламан, қурилиш ишлари ҳамиша долзарб бўлади. Лекин Оқтош объектларидагидек уюшган, ҳар бир киши қалб амри билан жасоратли меҳнат қилаётган объектни эслай олмайман. Ҳамма иш маромида, «ура-ура»сиз олиб бориляпти. Энг муҳими, қурилиш материаллари келтиришда узилишлар содир бўлаётгани йўқ.

Ҳа, бу гапларга шак келтириб бўлмайди. Мингбулоқ нефть фавворасини жиловлашдаги уюшқоқлик, жасорат Оқтош иншоотларини барпо этишда ҳам такрорланяпти. Яхшиликнинг такрори қутлуғ ишга йўл очади, деганлари шу бўлса керак.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
А. МАДАТОВ,
«Ўзбекистон овози» махсус мухбирлари.

Мингбулоқ-Тепақўрғон-Оқтош нефть қувури тугалланиш арафасида. Суратда: илғор бригадир В. Савельев (чапда), пайвандчи А. Тизков ва монтажчи М. Ҳамдамов.
Сураткаш П. АКБАРОВ.

● ДОЛЗАРБ МАВЗУДА МУЛОҚОТ ●

Мустақил давлатимизнинг бундан буёнги тақдири, келажаги кўп жиҳатдан мутахассисларимизга, уларнинг малакасига боғлиқ. Халқ хўжалигини малакали мутахассислар билан таъминлашда олий ва ўрта махсус таълим тизими салмоқли ўрин эгаллайди. Махсус мухбиримиз М. Пирматов техника соҳасидаги забардаст олим, ЎзФА академиги, Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазири Жўра Абдуллаевич АБДУЛЛАЕВ билан шу хусусда суҳбатлашди.

БИЛИМ ЭГАЛЛАШНИНГ САМАРАЛИ ЙЎЛИ

— Республикамизда олий ва ўрта махсус таълимнинг бугунги аҳволи, ривожланиш йўллари ҳақида гапириб берсангиз.

— Республикамиз ўз мустақиллигини қўлга киритиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзоликка қабул қилинди. Биз жаҳон миқёсига чиқдик. Демак, барча ишларимизни шунга яраша қайта ташкил этишга тўғри келади. Ҳеч кимга сир эмаски, халқ хўжалигини янги юқори босқичларга — жаҳон мезони даражасига кўтариш малакали мутахассисларимизсиз бўлмайди. Уларни эса халқ хўжалигига олий ва ўрта махсус таълим юртлари етказиб беради. Республикамиз Президенти И. А. Каримов олий таълим тизимини янада такомиллаштириш, республикамизнинг турли минтақаларида мутахассис-ходимлар тайёрлашни тенглаштириш мақсадида янги ўқув юртлари очиш, мавжудларини кучайтириш тўғрисида Фармон қабул қилганлиги ҳам ана шу мустақиллигимизни мустаҳкамлаш учун кўрилган муҳим тадбирлардан биридир.

Чунки, республикамиз барча минтақаларининг халқ хўжалигини бир маромда ва бирдек малакали мутахассислар билан таъминламай туриб, халқимиз турмуш фаровонлигини юксалтириб бўлмайди. Агар Фармон чиққунга қадар вазирлигимиз тасарруфида 18 та олий таълим юрти бор бўлса, Фармон чиққандан сўнг етти университет ва тўртта институт очилди. Олийгоҳларимиз энди 29 тага етди. Шундан 13 таси университетдир. 1991 йилда 16 та янги ихтисослик бўйича мутахассислар тайёрлаш йўлга қўйилди. Худди шундай ҳолатни ўрта махсус таълим юртлари миқёсида ҳам кузатиш мумкин. Бир қатор ўрта махсус ўқув юртлари коллежларга айлантирилди. Янги ихтисосликлар бўйича ўрта бўғин мутахассислари тайёрлашга ўтилди. Албатта, биргина олий ўқув юртлари ёки ўрта махсус ўқув юртлари сонини ошириш, уларда янги ихтисосликлар очиш билан ўқув жараёнини такомиллаштириш, малакали мутахассислар тайёрлаш муаммоларини ҳал этиб бўлмайди. Бунинг учун олий ва ўрта махсус таълим тизимида туб ўзгаришларни амалга ошириш лозим. Биз жаҳоннинг илғор университетлари тажрибаларини қунт билан ўрганмоқдамиз. АҚШ, Туркия, Ҳиндистон, Олмония ва бошқа мамлакатлардаги олий билимгоҳлар ишини ўрганиш шуни кўрсатадики, мутахассислар тайёрлашда олий ва ўрта махсус таълим тизими толибларини шакллантириш давлат сиёсати аҳамиятига молик экан, зеро, малакали мутахассис тайёрлаш ҳам шундан бошланади. Шу мақсадда республикамизда мустақил давлат комиссияси тузилиб, олий ўқув юртларига қабул қилишда тест синови ўтказишга қарор қилинди.

Икки поғонали ўқиш тизимига ўтишга қарор қилингани ҳам республикамизда олий таълимни такомиллаштириш борасида жиддий ҳаракатларимиздан биридир. Бакалаврлик даражасини олиш учун 4 йил, магистрлик даражасини олиш учун эса 6 йил ўқиш талаб қилинади. Шу янги тизим учун тезликда Низом, дастурлар ишлаб чиқиш учун 4 та комиссия туздик.

Бундан ташқари ўқитишнинг янги усуллари тажрибадан ўтмоқда. Хусусан, 3 семестрлик ўқитиш шакли Тошкент Алоқа электротехника институтида жорий этилди. Бунда ўқув йили 3 семестрга бўлинади. Ҳар бир семестр 2—3 имтиҳон ва 3—4 синов билан якунланади. Ўқув жараёнига шу вақтгача амалда бўлмаган ўқитиш ва назорат усуллари модуль ва билимни рейтинг бўйича баҳолаш татбиқ этилган.

Ушбу усулнинг яна қуйидаги афзалликларини кўрсатиб ўтиш фойдадан ҳоли эмас; дарс соатлари семестрлар бўйича қийинчиликсиз тақсимланади, ўқитувчилар услубий, илмий ишлар билан шуғулланиш, малака ошириш учун қўшимча вақтга эга бўладилар, талабалар учун бир йилда уч марта таътилга чиқишларига имкон бўлади.

Бу тажриба туфайли институт бирмунча муваффақиятларни қўлга киритди. Хусусан, бошланғич курслар талабаларининг олий таълим шарт-шароитларига кўникишлари яхшиланди, ўзлаштириш ҳам сон, ҳам сифат жиҳатдан ўсди.

Хуллас, олий ва ўрта махсус таълим тизимида замон талабига жавоб бера оладиган мутахассисларни тайёрлаш борасида ана шундай турли йўналишларда иш олиб борилмоқда. Ўйлайманки, бу ўзининг ижобий натижаларини беради.

— Яқинда Республика Президентининг олий ўқув юртларига бу йилги қабул қилиш ҳақида Фармони эълон қилинди. Бир зумда одамлар оғзига, бу йил ўқишга кириш имтиҳони бўлмасмиш, деган гап чиқиб қолди. Ҳақиқатдан ҳам шундайми?

— Йўқ, албатта. Бу йил бир қатор олий ўқув юртларида тажриба тариқасида имтиҳонсиз, синов асосида ўқишга қабул қилиш ҳақида Фармон чиқди. Лекин бу ерда кўпчиликни «синов» сўзи чалғитганга ўхшайди. Бу синов бизнинг тушунчамиздаги, одатдаги синов (зачет), яъни 2—3 та саволдан иборат суҳбат эмас. Гап бу ерда биз учун янги бўлган «тест» орқали олий ўқув юртларига қабул қилиш ҳақида кетяпти.

Тест ўзи нима? Нега уни қўлланиш зарурати туғилиб қолди?

Тест қандай ўтади?

Абитуриентларга махсус карточка тарқатилади. Бу карточкаларда деярли ҳамма фанлар бўйича ўрта мактаб ҳажмида саволлар бўлади. Тест бутун республикамизда бир кунда, бир вақтда баробар бошланади. Карточкалар тўлатилгач, Тошкентга келтирилади ва ЭҲМда текширилиб, олинган баллар ҳисоблаб чиқилади.

Тестнинг афзаллиги шундаки, у абитуриентнинг билимини холисона баҳолаш билан чекланиб қолмайди, балки унинг қобилияти, лаёқатини ҳам аниқлаб беради. Шу усулда олинган маълумотлар асосида мустақил давлат комиссияси абитуриентни ўқишга олиш, олмаслик, қайси институтга йўналтириш масаласини ҳал қилади.

Кириш имтиҳонлари пайтида, ундан кейин ҳам қанча вақтгача шикоятбозликлар, асаббузишлар бўлишини ҳаммамиз яхши биламиз. Таниш-билишчилик, домлаларнинг имтиҳон пайтида абитуриент билимига нохолис ёндошиш ҳоллари ҳам учраб турарди.

Ишончим комилки, олий ўқув юртида ишлаётган 97—98 фоиз ўқитувчи ҳалол, покиза одамлар. 2—3 фоизи эса нопок, ноинсофлар бўлиши мумкин. Бир қошиқ қора мой бир хум асални бузганидек, мана шу 2—3 фоиз нопоклар ҳалол одамларга, олий таълимимиз тизимига доғ туширяпти. Тест усули бизни ана шу маломатлардан халос қилади.

Шунинг учун тестни одатдаги синов деб ўйлаб хотиржамликка берилмаслик керак. Аксинча, тест-имтиҳонлар имтиҳони. Ёшларимизни синовларга ҳар томонлама тайёрлашимиз лозим. Хусусан, бу борада мактабда қиладиган ишлар кўп. Куни-кеча вазирлигимизда бўлиб ўтган республика конференцияси ҳам асосан шу масалага бағишланди. Жаҳон амалиётида синовдан ўтган бу янги усул —тестдан умидимиз катта. Бу йилги тажрибамиз кўнгилдагидек чиқса, 1993-94 ўқув йилида жумҳуриятимиздаги барча олий таълим юртларига тест орқали ўқишга қабул қиламиз. Ўрта махсус ўқув юртларига ҳам уни татбиқ этиш ниятидамиз.

Бир нарсани алоҳида таъкидламоқчиман — тест орқали қабул қилиш бу йил фақат бир нечта олий ўқув юртининг кундузги бўлимларида бўлади. Жумҳуриятимизнинг қолган барча олий ўқув юртларида кириш имтиҳонлари ҳар йилдагидек бўлади. Вазирлигимизнинг ўқув-услуб идораси томонидан кириш имтиҳонларининг ягона дастурлари ва баҳо мезонлари ишлаб чиқилди, улар тасдиқланиб нашр этилиш ва тарқатилиш арафасида.

Кейинги кунларда бу соҳадаги ишлар жадаллашди. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг махсус қарори билан абитуриентларни олий билим юртларига қабул қилиш Давлат комиссиясининг ҳайъати, Туркия ва Ўзбекистон республикалари ўртасида мутахассислар тайёрлаш ҳақидаги битимни жорий этиш тўғрисида бир қанча ҳужжатлар тасдиқланди. Ана шу ҳужжатлар асосида ҳозир ҳар томонлама ташкилий ишлар олиб борилмоқда.

— Олий таълим тизимини такомиллаштириш, талабаларга яхши шароитлар яратиш бўйича талайгина ишлар амалга оширилди ва оширилмоқда. Лекин бир нарсани очиқ айтиш керак: талабалар ва ота-оналарнинг кўнглида ғашлик бор, талабалар вилоятларга жўнатиб юборилди, улар энди Тошкентда ўқимасмиш деган ҳар хил миш-мишлар юрибди. Шу масалага ойдинлик киритсангиз.

— Модомики, одамларнинг кўнглида ғашлик бор экан, улар орасида ҳар хил миш-мишлар юрган экан, демак, биз кўраётган чора-тадбирларимизнинг моҳиятини халққа тўғри ва вақтида етказишимиз лозим. Балки март ойида «Ўзбекистон овози» рўзномасида менинг айтган фикрларимни кўпчилик ўқий олмаган бўлиши ҳам мумкин.

Шуни айтиш керакки, Тошкентдаги олий ўқув юртларининг барча талабалари вилоятларга қайтариб юборилгани йўқ. Тошкентда 20 дан ортиқ олий ўқув юрти бўлса, шулардан Талабалар шаҳарчасида жойлашган бештагина олий ўқув юртининг талабалари вилоятларга қайтарилди.

Бу—биринчи гап. Иккинчи гап шуки, бу тадбир шу университет ва институтнинг ҳамма талабаларига эмас, балки фақат 1- ва 2-курсда ўқиётганларга таааллуқли. Учинчиси шундан иборатки, шу 1—2-курс талабалари ҳам ўз вилоятларига вақтинчалик ўтказилди. Ҳозир 2-курсда ўқиётганлар шу йил сентябрдан бошлаб, 1-курс талабалари эса 2-курсни тугатганларидан кейин Тошкентда ўқишларини яна давом эттирадилар. Вилоятга ўтказилган талабалар ўқишни тегишли даражада давом эттиришлари учун барча чора-тадбирлар кўрилди. Чунончи, вазирлигимизнинг бир қатор буйруқлари билан вилоятлардаги таянч олий таълим юртлари асосида Тошкентдаги университетлар ва институтнинг бўлимлари, ўқув-консультация пунктлари (ЎКП) ташкил этилди. ЎКП лар тузишдан кўзда тутилган мақсад — кундузги бўлимда ўқийдиган 1—2-курс талабалари учун яшаш жойи яқинида таълим олиш учун тегишли шарт-шароитлар яратиб беришдир.

Кўриниб турибдики, миш-мишларга ҳеч қандай асос йўқ. Бизнинг ва жойлардаги олий таълим юртлари раҳбарлари, ўқитувчиларининг вазифаси шуни талабаларга, уларнинг ота-оналарига тушунтиришдан иборат. Талабалар ҳам кўнгилларини хотиржам қилиб, куч-ғайратларини илм олишга сарфлашлари керак.

— Дарҳақиқат, иқтидорли ёшлардан умид катта. Бизда уларни аниқлаш ва улар билан ишлаш тажрибаси ҳали етарли эмас. Ваҳолонки, иқтидорли ёш ҳам асрабавайлашга, парваришга муҳтож. Айниқса, уларни тўғри йўлга солиш муҳим аҳамиятга эга.

— Чет элларда бу ишларга анчадан бери катта аҳамият бериб келинади. Вазирлигимизнинг ўқув-услуб идорасида иқтидорли ёшлар билан ишлаш бўйича бўлим очилган. Маълумки, турли олимпиада, кўргазма, танловлар ўтказиш ҳам қобилиятларни аниқлаш йўлларидан ҳисобланади.

Яқинда Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида жумҳурият ёшларининг илмий-техникавий, бадиий ижоди кўргазма—танлови бўлди. Бунда йигирмадан ортиқ олий ва ўрта махсус таълим юртлари иштирок этиб, икки юз элликдан ортиқ намуна намойиш этилди. Кўргазма менда яхши таассурот қолдирди. Ундаги эътиборга молик янгиликлар борлигини инобатга олсак, келгусида бундай кўргазмалар манфаатдор ташкилот ва корхоналар билан фойдали шартномалар тузиш имконини беради.

Иқтидорли ёшлар билан ишлашни такомиллаштириш соҳасида Улуғбек жамғармаси, Халқ таълими вазирлиги ва бошқа тегишли ташкилотлар билан ҳамкорлик жонлантириб юборилди. Иқтидорли ёшлар билан боғлиқ маълумотлар банкини шакллантиришга киришдик. Бу маълумотлар ёшларни хорижий мамлакатларга ўқишга юбориш, келажакда уларнинг иқтидоридан самарали фойдаланиш, истеъдод эгаларига қулай шарт-шароитлар яратишда қўл келади.

— Вазирликнинг ўзида ва унинг тасарруфидаги олий ва ўрта махсус ўқув юртларида давлат тилини жорий этиш бўйича ҳукумат дастурини бажариш қандай бормоқда?

— Ҳукумат дастурини босқичма-босқич амалга ошириш учун вазирлик, жумҳурият ўқув-услуб идораси, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ўз тадбирларини ишлаб чиққанлар. Ана шу тадбирларни ҳаётга жорий этиш мақсадида ўзбек тили ва адабиёти бўйича қабул кўпайтирилди ва ихтисосликлар очилди. ТошДУ, СамДУ, ФарДУда рус тилида ўқийдиганларга ўзбек тили ўқитувчиси ва таржимонлар тайёрлаш йўлга қўйилди. Жумҳурият ўқув-услуб идораси Тошкент давлат техника университети билан ҳамкорликда электрон-ҳисоблаш машиналари ва ташкилий техника учун ўзбек алифбоси ҳарфлари энг қулай жойлаштирилган клавиатура, кодлар жадвали ишлаб чиқди ва тасдиқлатиш учун Жумҳурият давлат стандартига юборилди.

Давлат тили ҳақидаги қонун қабул қилинган санага бағишлаб конференция ўтказиш анъанага айланган. Олий ва ўрта махсус таълим юртларида ўзбек тили ўқитилишига бағишлаб ўтказилган конференция материаллари тўплам ҳолида нашр қилиниб, ўқув юртларига тарқатилди. Бу йил учинчи республика конференциясини октябрь ойида Урганч давлат университетида ўтказиш мўлжалланмоқда. Ўзбек тилини ўқитиш ва ўрганиш бўйича тажрибалар умумлаштирилиб, услубиятга оид мажмуалар нашр этилмоқда.

— Ташқи дунё билан алоқаларимиз кундан-кун кенгайиб бормоқда. Вазирлигингиз чет мамлакатлар билан алоқалари ҳақида ҳам маълумот берсангиз.

— Республиканинг чет мамлакатлар билан муносабатлари янги босқичга кўтарилди. Тошкентда хорижий давлатларнинг ваколатхонаси ва элчихоналари очила бошлади. Вазирлигимизнинг ҳам ташқи дунё билан алоқалари кейинги пайтда анча кенгайди. Бу асосан хорижий ширкатлар билан тўғридан-тўғри алоқа ўрнатиш ҳисобига бўлди. Вазирлигимиз ва тасарруфимиздаги олий таълим юртлари АҚШ, Туркия, Шимолий ва Жанубий Кореянинг университетлари билан ўзаро шартнома ва битимлар туздилар.

Бултур вазирлигимизга қарашли олий ўқув юртларига хорижий мамлакатларга ҳаммаси бўлиб 306 нафар ўқитувчи, мутахассис, талаба ва аспирант жўнатилган бўлса, бу йил Тошкент Шарқшунослик институтидан 40 нафар талаба ўқиш учун Покистонга юборилди. 1000 дан ортиқ талабани Туркияга жўнатиш бўйича тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

Энди мустақил давлатмиз, хорижга бориб ўқийдиганлар учун ўзимиз шароит яратишимиз, ҳаракат қилишимиз шарт. Вазирлигимиз бу борада анча-мунча ишларни амалга оширмоқда. Бироқ республикадаги ҳозирги иқтисодий шароитни ҳисобга олсак, бюджетдан етарли миқдордаги валютани олишнинг тўла имкони йўқ. Валюта ишлаш учун олий ўқув юртлари чет эллик талабаларни тижорат асосида ўқитишга киришди. Ҳозир Тошкентдаги олий таълим юртлари бевосита ва «Интертаълим» бирлашмаси воситачилигида 113 минг АҚШ доллари ва 1 миллион 800 минг Ҳиндистон рупияси ҳажмида хорижий мутахассисларни тайёрлашга шартномалар тузди. Бундан ташқари Жаҳон амалиётида ўзини оқлаган ҳомийларни жалб этиш усулидан ҳам фойдаланишимиз керак.

— Туркия таассуротлари ҳақида гапириб бермоқчи эдингиз?

— Биз яқинда Туркияда бўлдик. Сафар чоғида кўп нарсаларни ўргандик. Халқ хўжалигининг турли жабҳалари, маорифи, маданияти соҳасида қисқа муддатда Туркия эришган катта ютуқ бизни ҳайратда қолдирди.

Биз таълим тизимининг вакиллари бўлганимиз учун шу соҳа билан чуқурроқ танишдик. Тест синови туркуми билан ҳам жиддий шуғулландик. Мутахассислар тайёрлаш, таълим ишлари давлат сиёсатига айлантирилган, юқори малакали мутахассислар тайёрлашга давлатнинг биринчи галдаги энг муҳим вазифаси, деб қараларкан.

Мени Туркия давлатининг чет тилларга бўлган муносабати алоҳида қизиқтирди. Туркия университетларида ўқиш турк, инглиз, олмон ва француз тилида олиб борилар экан. Ўрта мактабни битирган йигит-қизлар албатта бирор чет тилини мукаммал ўрганишлари учун етарли шароит мавжуд. Биз халқимизнинг келажагини ўйлаб, Ўзбекистоннинг юксак тараққий этган мамлакатлар сафидан ўрин олишини истар эканмиз, биз ҳам хорижий тилларни ўқитишнинг самарали бўлишига жиддий эътибор беришимиз керак.

— Ҳурматли вазир, мазмунли суҳбатингиз учун ташаккур.

● ҚАДРИЯТЛАРИМИЗ

«ТЕМУР ШАЖАРАСИ»

«Партия мозийни, республика халқлари ўтмишини идрок этишда фақат бизгина узил-кесил ҳақиқатни айтамиз, деб даъво қилмайди. Ўтмишнинг сиёсий ақидалар ёки ғаразгўйлик билан, ўз билгича талқин этилишини қоралайди. Мозий яхшими, ёмонми, барибир ўз тарихимиздир, халқимиз хотирасидир», — дейилади Ўзбекистон ХДП Дастурида. Ҳақиқатан кейинги йилларда биз тарихимизнинг асосий сабоғи — халқ эҳтиёжлари ва манфаатлари билан ҳисоблашмай келдик. Ўз қадриятларимизни унутдик. Тарих солномасидан ўрин олган алломаларимиз, саркардаларимиз ва соҳибқиронларимиз номини фахр-ифтихор билан айтишга журъат этолмадик.

Ўзбекистон Республикамиз истиқлол йўлидан борар экан, ана шу орзуларимиз бирин-кетин ушалиб келинаётганлигидан мамнунмиз. Бу йилдан эътиборан соҳибқирон Амир Темур Кўрагон ибн Муҳаммад Тарағай Баҳодурнинг таваллуди кенг нишонлана бошланди. Куни-кеча «Соҳибқирон Амир Темурнинг шажараси» акс этган плакат нашр этилди. Биз тузувчи-муаллиф Ўзбекистон Фанлар академияси Шарқшунослик институти Ўрта Осиё ва Хитой халқлари савдо ҳамда маданий алоқалар бўлими катта илмий ходими, тарих фанлари номзоди Т. ФАЙЗИЕВ билан суҳбатлашдик.

— Мен Шарқшунослик институтида 1958 йилдан буён ишлаб келяпман. 1969 йили академик Муҳаммаджон Йўлдошев раҳбарлигида «XIX асрда Бухоро феодал жамиятида қуллардан фойдаланишга оид ҳужжатлар» мавзуида номзодлик илмий ишимни ёқладим.

Чорак асрдирки, соҳибқирон Амир Темур мероси қизиқтириб келади. Шу йиллар давомида бобомиз Амир Темур ҳақида ёзилган қўлёзмалар ва ҳужжатлар билан режадан ташқари ўрганишга киришдим. 1985 йилгача ҳужжат тўпладим. Тўғрисини айтиш керак, ўша пайтда Темур ҳақида илмий мақола ёзиш ёки нашр эттириш ғоят машаққатли эди. Бир неча олимларимиз мана шу фаоллиги учун ҳам қувғинга учраганлиги бежиз эмас.

Ниҳоят, замон ўзгарди, мустақилликка эришдик. Соҳибқирон Амир Темур ҳақида бир неча журналларда мақолалар эълон қилдим. «Темурийлар шажараси» ҳақидаги китобимга нуқта қўйиб, нашрга топширдим. Мазкур шажарада соҳибқирон Амир Темурнинг улуғ авлодидан 191 шаҳзоданинг шахсини аниқлашга муваффақ бўлдим. Ушбу шажарага кирган 191 шаҳзода ва 200 дан ортиқ маликанинг қисқача тарихини беришга интилдим. 16 босма табоқдан иборат бу асар яқин йилларда нашр этилмоқчи.

«Амир Темур шажараси» ҳақидаги плакатни «Нур» ижодий бирлашмаси ҳозирча 5 минг нусхада босмадан чиқарди. Мусаввир Микаил ибн Иброҳим ўз истеъдодини ва маҳоратини ишга солиб «соҳибқирон Амир Темур шажараси»ни улкан чинор дарахтига қиёслаган.

Мирза КАРИМ.

Сураткаш В. МОЛГАЧЕВ.

ТАҲРИРИЯТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Мустақил Ўзбекистон Республикаси жаҳонга эшик очаётган, унинг хориждаги дўстлари борган сари кўпаяётган бир пайтда, жумҳуриятимизда нашр этилаётган рўзнома ва ойномаларнинг жамоалари ҳам чет эллик ҳамкасблари билан тўғридан-тўғри алоқалар ўрнатишга интилмоқдалар. «Ўзбекистон овози» рўзномаси таҳририяти бу борадаги хайрли қадамни биринчи бўлиб қўйди. Шу кунларда Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши ва «Ўзбекистон овози»нинг таклифига биноан республикамизда Хитой Халқ Республикасида чиқадиган энг йирик, етакчи рўзнома, Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитетининг органи — «Жэньминь жибао»(«Халқ газетаси»)нинг бир гуруҳ ходимлари меҳмон бўлиб туришибди. Булар: шу рўзнома таҳририятининг халқаро бўлими Шарқий Европа ва Ўрта Осиё мамлакатлари масалалари бўйича гуруҳининг катта муҳаррири Сюй Хэншэн, мазкур гуруҳ муҳаррири Ху Сицзинь ҳамда рўзноманинг Шинжон-Уйғур мухтор районидаги доимий мухбири Цзэн Куэндир.

Кеча меҳмонлар «Ўзбекистон овози» рўзномаси таҳририятида қабул қилиндилар. Рўзнома бош муҳаррири, Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг аъзоси Расул Раҳмонов газетанинг салкам 75 йиллик тарихи, у босиб ўтган шонли йўл ҳақида, таҳририят ижодий жамоасининг шу кунлардаги ишлари ҳамда келажак режалари тўғрисида батафсил ҳикоя қилиб берди. Меҳмонларнинг республикамиз сиёсий, иқтисодий, маданий ва ижтимоий турмушига оид кўпдан-кўп саволларига жавоб қайтарди.

Учрашувда иккала ижодий жамоа ўртасидаги алоқаларга барқарор тус бериш истаги изҳор этилди. Эсдалик совғалари айирбошланди.

СУРАТДА: хитойлик меҳмонлар
В. МОЛГАЧЕВ олган сурат.

● ФАРЗАНДЛАР ФАРОҒАТИ—ОТА-ОНАЛАР РОҲАТИ

ДАРДДАН ФОРИҒ БЎЛАЁТГАНЛАР

Касалхонамиз 180 ўринга мўлжалланган. У асосан туғма майиб-мажруҳ гўдакларни даволашга ихтисослашган. Чунончи бу ерда мураккаб туғма чаноқ-сон касаллигини жарроҳлик йўли билан тузатадиган бўлимлар ҳам мавжуд. Уларда сон суяги чиққан, туғма маймоқ, бўйин ва оёқ-қўллари бир ёқлама ривожланган, умуртқа поғонасининг қийшайган ва шунга ўхшаш мураккаб хаста гўдаклар даволаняпти.

Бундай туғма майибликларнинг кўпайишига аввало кейинги пайтларда ирсиятнинг бузилиши, экологик муҳитнинг ёмонлашиб бораётганлиги сабаб бўлаётир. Айниқса, бундай хасталиклар йил сайин ортиб бораётганлиги яна ҳам ташвишли ҳол. Шундай бўлишига қарамай шифокорларимиз ўз зиммасидаги масъулиятли вазифаларни сидқидилдан адо этиш йўлидан бориб, мурғак беморларни оёққа турғазиш, уларнинг соғлом бўлиб кетишлари учун мавжуд барча тиббий имкониятлардан фойдаланишяпти. Чунончи, сўнгги тўрт йил мобайнида ўн икки минга яқин бола шундай касалликлардан батамом фориғ этилди. Эндиликда улар бундай дардларни кўрмагандек бўлиб ўсишяпти. Бу борада касалхонамизга келаётган кўпдан-кўп қувончли хабарлар, миннатдорчилик мактублари бундан далолат бериб турибди.

Оғир дардга чалинганларни даволаш анча мураккаб жараён, яъни чақалоқлардаги нуқсонларни дарҳол улар туғилган пайтдаёқ аниқлаш қийин. Бунинг устига айрим ота-оналар ҳам бунга унчалик эътибор беришмайди. Бола йўлга кира бошлагандан кейингина ундаги бу нуқсонларни пайқайдилар. Лекин бу пайтга келиб даволаш ишларининг мақбул муддати деярли бой берилган бўлади. Бундай ҳолларда асосан жарроҳлик усулларини қўлланибгина шифо беришга тўғри келади. Акс ҳолда бола бир умрга майиб-мажруҳ бўлиб қолиши аниқ.

Майиб-мажруҳ болаларни даволаш жараёни анча узоқ давом этади. Улар йиллаб босқичма-босқич поликлиника, касалхона, санаторийларда шифокорлар тасарруфи ва назоратида бўладилар. Шунинг учун ҳам бу хилдаги беморларни оддий, ҳар куни муолажа қилинадиган касалхоналарга мутлақо тенглаштириб бўлмайди. Чунки табиатнинг ўзи берган нуқсонни йўқотиш учун бола аъзоларини тамоман таъмирлаш орқалигина эришиш мумкин.

Бу каби беморларни даволаш жараёнининг шунчалик мураккаблигини ҳисобга олиб, фақат бемор келишини кутиб ўтириш билан кифояланмасдан, бундай хасталарни жойларда ҳам ўрганиш тадбирларини амалга ошира бошладик. Бу борада касалхона жамоаси шахсан ташаббус кўрсатди. Ўтган йили Қибрай районида аҳоли яшайдиган кўпгина қишлоқларга, маҳаллаларга бориб ўн мингдан ортиқ болани тиббий назоратдан ўтказдик. Натижада шулардан ўн-ўн икки фоиз болада бизнинг тиббий ёрдамимизга мойил мажруҳ беморлар мавжудлиги аниқланди. Уларнинг ҳаммасига зарур кўмак бериб, бемор болаларнинг оёққа туришлари, батамом соғайиб кетишларига эришилди. Акс ҳолда қанчадан-қанча болалар майиб-мажруҳликда қолиб кетишлари мумкин эди.

Бундай саъй-ҳаракатни мунтазам равишда давом эттиришга қарор қилдик. Худди шундай тадбир бу йил Тошкент вилоятининг Калинин, Тошкент, Янгийўл районларида ва Тошкент шаҳрининг бешта поликлиникаси, тўрт туғруқхонасида ҳам ўтказилди. Бу ишларимиз деярли яхши натижа билан якунланмоқда. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Лекин бажарилиши лозим бўлган ишлардан икки шингил айтиб ўтишга тўғри келади. Аввало, кейинги пайтда касалхона учун асбоб-анжомлар етишмай қоляпти. Даволаш ускуналарининг мавжудлари ҳам тамомила таъмирлаш ҳолига келиб қолган. Булар анчагина маблағ, сарф-харажатларни талаб қилади. Фақат бюджет таъминоти билангина чегараланган касалхонамиз ҳозирги маблағ эвазига кўзланган мақсадга сира эриша олмаслиги турган гап. Бу борада бошқа манбалардан ҳам фойдаланишга тўғри келади. Аввало, бу ишларни турли ҳайриялар ва ҳомийларнинг кўмагида бемалол бажариш мумкин.

Тўғри, ҳозирги пайтда бизда чет эллар билан ҳамкорлик республика уюшмаси баҳоли қудрат ёрдам қўлини чўзиб турибди. Бироқ бозор иқтисодиёти шароитида фақат шу билангина кифояланиб бўлмайди-ку. Ҳозирги сармоя билан кўзланган ҳамма режаларни амалга ошириш анча мушкул. Шу жиҳатдан бизга жумҳурият Соғлиқни сақлаш вазирлиги раҳнамолигида касалхонамиз учун зарур бўлган маблағни топиш ва бошқа муаммоларни ҳал этиш вақти келди. Чунки бизнинг тиббий кўмагимиздан умидвор қанчадан-қанча норасидалар бўлиб, улар ҳамон жумҳуриятимиздан ташқари Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистондан ҳам келиб даво топмоқдалар. Шундай экан, биздан ёрдам олаётган ҳудудларнинг мутасадди идоралари, Тошкент вилояти ва шаҳардаги ҳокимликлар бу масалада шифо масканимизга яқиндан ёрдам кўрсатишларини жуда истардик. Шундай қилган тақдирдагина майиб-мажруҳ гўдакларни тезроқ оёққа турғазиш учун кенг имкониятлар вужудга келган бўлур эди.

М. РАҲИМОВ,
Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги 3-клиник касалхонасининг бош ҳакими, тиббиёт фанлари номзоди.

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» РЎЗНОМАСИНИНГ

ЖАРЧИНОМАСИ

МАБЛАҒ КЕРАКМИ?

ҲЕЧ ҚАНДАЙ МУАММОЛАР ЙЎҚ!

«ЎЗБЕК САВДО УЙИ»

ЭКСПОРТ—ИМПОРТ ЛТД ФИРМАСИ СИЗЛАРНИ

1000 СУМЛИК
10.000 СУМЛИК
АКЦИЯЛАР БИЛАН

50.000 СУМЛИК
100.000 СУМЛИК
АКЦИЯЛАР БИЛАН

ТАЪМИНЛАЙДИ

АКЦИЯЛАР

СОҲИБИНИНГ НОМИ КЎРСАТИЛГАН, ИМТИЕЗЛИ НОМИНАЛ

1000 сўмлик

Ташкилотлар ва хусусий шахслар

БУНДАЙ

АКЦИЯЛАРНИНГ СОҲИБЛАРИ БУЛИШЛАРИ МУМКИН.

Акция соҳибларига

молиявий йил якунларига кўра 20 фоизли курс бўйича қўшимча даромад кафолатланади.

Акцияларни сотиш, олиб сотиш ҳамда уни турли йўллар билан бошқалар ихтиёрига ўтказиш

«Ўзбек савдо уйи» фирмасининг розилиги билан ва фақат фирмада рўйхатдан ўтказилгандан сўнг амалга оширилади.

АКЦИЯЛАРНИНГ ҚИЙМАТИНИ ҚАЙТАРИШ:

Акциялар харид қилингандан сўнг ўтган бир йилдан кейин акцияларнинг соҳиби акцияларнинг тўла қийматини ва 20 фоизли курс бўйича қўшимча қийматни олиш ҳуқуқига эга бўлади.

СОҲИБИНИНГ НОМИ КЎРСАТИЛГАН, ОДДИЙ НОМИНАЛ

50000 сўмлик
100000 сўмлик

Ташкилотлар ва хусусий шахслар

БУНДАЙ

акцияларнинг соҳиблари бўлишлари мумкин

Молиявий йил якунларига кўра акция эгаларига фойданинг бир қисмини акциядан келган даромад сифатида олиш ҳуқуқи кафолатланади.

100 000 сўмлик номинал қийматга эга битта акция битта овоз бериш ҳуқуқини беради.

50 000 сўмлик номинал қийматга эса икки акциядан иборат пакет битта овоз бериш ҳуқуқини беради.

Акцияларни сотиш, олиб сотиш ҳамда уни турли йўллар билан бошқалар ихтиёрига ўтказиш

Фақатгина «Ўзбек савдо уйи» фирмасининг розилиги билан ва фирмада рўйхатдан ўтказилгандан сўнг амалга оширилади.

АКЦИЯЛАРНИНГ ҚИЙМАТИНИ ҚАЙТАРИШ:

Харид қилингандан сўнг ўтган бир йилдан кейин акцияларнинг соҳиби акцияларнинг тўла қийматини ҳамда акциядан келган даромадни олиш ҳуқуқига эга бўлади.

КЎРСАТУВЧИГА БЕРИЛАДИГАН, БИРОҚ ЭГАСИНИНГ НОМИ КЎРСАТИЛМАГАН, ОДДИЙ НОМИНАЛ

10.000 сўмлик

ташкилотлар ва хусусий шахслар

БУНДАЙ

АКЦИЯЛАРНИНГ СОҲИБЛАРИ БУЛИШЛАРИ МУМКИН

молиявий йил якунларига кўра акция эгаларига акциядан тушган фойдадан баҳраманд бўлиш ҳуқуқи кафолатланади.

Акцияларни сотиш, олиб сотиш ва турли хил йўллар билан бошқалар ихтиёрига ўтказиш

«Ўзбек савдо уйи» фирмасининг рухсатисиз амалга оширилади.

АКЦИЯЛАРНИНГ ҚИЙМАТИНИ ҚАЙТАРИШ:

Харид қилинганидан сўнг бир йил ўтгач акцияларнинг соҳиби акция қиймати ҳамда ундан тушган фойдани олиш ҳуқуқига эга бўлади.

АКЦИЯЛАРГА ЁЗИЛИШ

Опцион шартномалар тузиш орқали амалга оширилади.

Акцияларнинг 1 эмиссиясининг амал қилиш муддати тугаганидан сўнг «Ўзбек савдо уйи» томонидан эълон қилинган муҳлатларда ўз вақтида қиймати қайтарилиб олинмаган бўлса акциялар ўз-ўзидан йилига 20 фоизли даромад тўланадиган имтиёзли облигациялар қаторига ўтади.

Акцияларнинг қийматини қайтаришда акциялар соҳибининг хоҳиши ва «Ўзбек савдо уйи» фирмасининг таклифига кўра пуллар сўм ҳисобида ёки товар маҳсулотлари билан тўланиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси, 700000. Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 24-уй.
Телефонлар: 35-37-90, 34-85-09, 34-64-79, 34-96-31. факс: 34-64-50
Телетайп: 116 384
Телекс: 116108 РТВ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЕНГИЛ САНОАТ КОРХОНАЛАРИ БИЛАН БЎЛГАН КЎП ЙИЛЛИК ҲАМКОРЛИКНИ ДАВОМ ЭТТИРИШ ВА ЧУҚУРЛАШТИРИШ МАҚСАДИДА

TEXTIMA® EXPORT IMPORT GmbH

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЎЗИНИНГ РАСМИЙ ВАКОЛАТХОНАСИНИ ОЧДИ

ВАКОЛАТХОНА:

— МАСЛАҲАТ ВА МАЪЛУМОТ БЕРАДИ;

— ТЎҚИМАЧИЛИК, ТРИКОТАЖ, ТИКУВЧИЛИК, ПОЙАБЗАЛ САНОАТИ, КИМЁВИЙ ТОЛА ВА ИПЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРАДИГАН КОРХОНАЛАР ҲАМДА АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ (КИР ЮВИШ, КИЙИМЛАРНИ КИМЁВИЙ ТОЗАЛАШ КОРХОНАЛАРИ, ПОЙАБЗАЛ ТАЪМИРЛАШ УСТАХОНАЛАРИ) КОРХОНАЛАР УЧУН ТЕКСТИМАНИНГ ЎЗИДА ВА ҒАРБДАГИ БОШҚА ЕТАКЧИ ФИРМАЛАРДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН УСКУНАЛАР ҲАҚИДА ТАКЛИФЛАР ТАҚДИМ ЭТАДИ ВА УЛАРНИ ЕТКАЗИБ БЕРАДИ;

— СЕРВИС ХИЗМАТИ КЎРСАТИШНИ ВА ЭҲТИЕТ ҚИСМЛАР ЕТКАЗИБ БЕРИШНИ ТАШКИЛ ЭТАДИ ҲАМДА УЛАР ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ БЕРАДИ;

— ЎЗБЕКИСТОНДАГИ КОРХОНАЛАРДАН ЎЗ МАҲСУЛОТИНИ ЭКСПОРТ ҚИЛИШГА ОИД ТИЖОРАТ ТАКЛИФЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

— БАРТЕР ШАРТНОМА УЧУН ТАЙЁР;

— КИЧИК КОРХОНАЛАР БЎЙИЧА ТАВСИЯЛАР БЕРАДИ;

— ТУРЛИ ХИЛ ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ МОЛЛАРИНИ ЕТКАЗИБ БЕРАДИ.

TEXTIMA® EXPORT IMPORT GmbH

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОРХОНАЛАРИ БИЛАН ҲАМКОРЛИК ҚИЛИШДАН ДОИМО ХУРСАНД

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700077, ТОШКЕНТ ШАҲРИ, ЛУНАЧАРСКИЙ КЎЧАСИ, 71-УЙ, 144-ХОНА.

ТЕЛЕФОН: 68-88-11

ФАКС: 68-88-11.

1992 ЙИЛ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

1. Ўзбекистон Республикаси олий ўқув юртларига Ўзбекистон фуқаролари ва Ўзбекистон ҳудудида яшовчи чет эл фуқаролари қабул қилинади.

2. Олий ўқув юртига кирувчиларнинг барчаси ижтимоий келиб чиқиши, жинси, сўзлашув тили, ижтимоий ва мулкий ҳолати, ирқи, миллати, эътиқоди, партияга мансублиги, динга муносабати, ёши ва машғулотидан қатъий назар тенг ҳуқуқлидир.

3. Қабул тўғрисидаги аризага олий ўқув юртига кирувчининг ўрта ёки олий маълумоти ҳақидаги ҳужжатнинг асли, 086 У — шаклидаги тиббий маълумотномаси, 3х4 см. ўлчамли 6 та фотосурат илова қилинади, паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақида ҳужжат кўрсатилади.

4. Кундузги бўлимга аризалар 25 июндан 31 июлгача қабул қилинади, имтиҳонлар 1 августдан бошланади. Ўқишга қабул қилиш муддати — 22 августгача.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун кириш имтиҳонларининг муддати олий ўқув юрти томонидан белгиланади.

5. Олий ўқув юртига қабул қилиш кирувчиларни имтиҳонларда тўплаган баллар миқдори бўйича умумий танлов натижаларига қараб ўтказилади.

Олий ўқув юртлари тайёрлов бўлимларининг битирувчилари битириш имтиҳонларида тўпланган баллари билан мазкур умумий танловда иштирок этишлари асосида қабул қилинадилар.

Бир хил балл тўплаган кирувчиларни қабул қилиш тартиблари олий ўқув юрти қабул комиссияси томонидан белгиланади.

Кириш имтиҳонларида ижобий баҳо олган ҳарбий хизматдан ҳукумат белгилаган тегишли имтиёзлар билан қайтганлик ҳақидаги ҳужжатга эга бўлганлар, етимлар ва ота-онанинг қарамоғидан маҳрум бўлган болалар ҳамда олий ўқув юртида ўқиш учун шифокорлар меҳнат-эксперт комиссияларининг хулоса ҳужжатига эга бўлган биринчи ва иккинчи гуруҳ ногиронлари танловдан ташқари қабул қилинади.

6. Олий ўқув юртлари 2-5 та кириш имтиҳони белгилаши мумкин. Улардан бири ўзбек (Қорақалпоғистон Республикасида қорақалпоқ) ёки таълим олиб бориладиган бошқа тилдан бўлади.

Олий ўқув юрти қабул комиссияларига Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан дастлаб келишилган ҳолда қуйидаги ҳуқуқлар берилади:

— имтиҳонни ўтказиш шаклини белгилаш;
— комиссияни жойларга бориб имтиҳон олишини ташкил қилиш;

— вазирликда қайд этилган олий ўқув юрти қошидаги лицейлар ва махсус мактаб-интернатларда олийгоҳ қабул комиссияси бевосита иштирокида ўтказилган битирув имтиҳонлари натижаларини кириш имтиҳонлари билан тенглаштириш;

— соҳага оид (танловли) айрим имтиҳонларни белгилаш;

— айрим имтиҳонларни (таълим олиб бориладиган тил фанидан ташқари) «ўтди» ва «ўтмади» тарзида икки балли баҳо билан белгилаш.

7. Ўзбекистон Республикасининг барча олий ўқув юртларида кириш имтиҳонлари кирувчининг ихтиёри билан ўзбек тилида (Қорақалпоғистон Республикасида қорақалпоқ) ёки таълим олиб бориладиган бошқа тилда топширилади.

8. Барча кириш имтиҳонлари (санъат ва жисмоний тарбия олий ўқув юртларида мутахассислик бўйича ўтказиладиган имтиҳонлардан ташқари) ўрта умумтаълим мактабларининг ўқув дастурлари билан мувофиқлаштирилган дастурлар асосида ўтказилади.

9. Мактабни олтин (кумуш) медаль билан, ўрта махсус ўқув юртлари ёки ҳунар-техника билим юртларини имтиёзли диплом билан тугаллаганлар имтиҳон комиссияси белгилаган тартибга кўра битта фандан имтиҳон топширадилар. Ушбу имтиҳонни «аъло»га топширган абитуриент бошқа имтиҳонлардан озод қилинади ва олий ўқув юртига қабул қилинади, агар шу имтиҳонни «аъло»дан бошқа ижобий баҳога топширса, қолган фанлардан ҳам имтиҳон топширади.

Ўрта таълим базасидаги ҳунар-техника билим юртини имтиёзли диплом билан тугатган шахслар ўзи эгаллаган соҳа ихтисослигига кираётган ҳолда мазкур тартибга амал қилинади.

10. Имтиҳонга узрсиз қатнашмаган ҳамда «2» (икки) ёки ўтмади билан баҳоланганлар навбатдаги имтиҳонларга киритилмайди.

Имтиҳон баҳосини ўзгартириш ҳақидаги аризалар апеляцияга оғзаки имтиҳон топширилган кунида, агар ёзма имтиҳон бўлса, баҳо эълон қилинган кунда (навбатдаги имтиҳондан камида бир кун олдин) берилиши керак.

11. Қабул билан боғлиқ ҳамма масалалар қабул комиссиясида ҳал қилинади.

Қабул шартлари ҳақидаги маълумот ҳамда қабул комиссиясининг ҳамма қарорлари олий ўқув юрти кирувчиларига ўз вақтида етказилиши керак.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ КОЛЛЕГИЯСИНИНГ 1992 ЙИЛ 6 МАРТ 2/2 СОНЛИ ҚАРОРИ БИЛАН ТАСДИҚЛАНГАН.

СИЗ АНДИЖОН ШАҲРИДА

ХОМ АШЁ МОЛЛАРИ ВА МАТЕРИАЛЛАРИ

СОТИБ ОЛИШ, СОТИШ ЁКИ
АЛМАШТИРИШНИ ИСТАСАНГИЗ
СИЗГА БУ БОРАДА
АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИ «АНДИЖОН»

ХОМ АШЁ МОЛЛАР БИРЖАСИ

БЕМАЛОЛ ЁРДАМ БЕРАДИ

ҲУРМАТЛИ ИШБИЛАРМОНЛАР!

БИЗ СИЗЛАРНИ

БИРЖАМИЗ БИЛАН ҲАМКОРЛИК ҚИЛИШГА ВА САВДОЛАРИМИЗДА ҚАТНАШИШГА

ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

САВДОЛАРИМИЗ ҲАР ҲАФТАНИНГ
ЧОРШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ
СОАТ 10.00 ДА

ЎТКАЗИЛАДИ

БИЗ БИЛАН ЯҚИН ҲАМКОРЛИК ВА ШЕРИКЛИК ҚИЛГАН ЖАМОАЛАР

ҲЕЧ ҚАЧОН ЮТҚАЗМАЙДИ.

ҚУЛАЙ ИМКОНИЯТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШГА ШОШИЛИНГ!

МУРОЖААТ УЧУН МАНЗИЛГОҲИМИЗ: АНДИЖОН ШАҲРИ, НАВОИЙ ШОҲ КЎЧАСИ, 39-УЙ

ТЕЛЕФОНЛАР: 4-22-56, 4-42-72, 4-44-53

ТЕЛЕФАКС: (8-37422) 5-24-32.

ТЕЛЕТАЙП:168189 «ФИРМА»

АНДИЖОН ХОМ АШЁ МОЛЛАР БИРЖАСИ

Бош муҳаррир Р. РАҲМОНОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: А. АБДУБАННОПОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Ҳ. ИКРОМОВ, Н. М. МАЖИДОВ, С. МУҲАММАДЖОНОВ, М. Қ. МУҲСИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари) Т. Н. НАЖМИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари), В. Т. ОДИЛОВ, М. Қ. ПИРМАТОВ, Р. Қ. ТУРСУНОВ, Я. ТУХТАЕВ, Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ, М. ХАЙРУЛЛАЕВ, Ж. ХОЛҚОСИМОВ, Э. С. ХУЖАЕВ (масъул котиб) М. ШЕРБУТАЕВ, О. ҲИКМАТОВ.

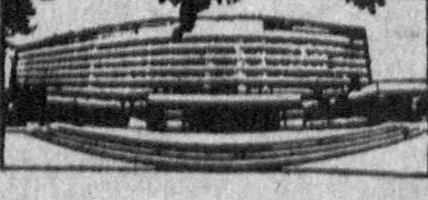

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲИМИЗ: *700000, Тошкент–ГСП, Ленинград кўчаси, 32.*

БЎЛИМЛАР: муштарийлар фикрини ўрганиш ва хатлар — 33-21-43, 33-54-55, 32-53-16, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06; қайта қуриш ва ижтимоий адолат — 32-55-70, 32-53-20; партия турмуши, советлар ҳаёти, назария ва мафкура — 33-34-69, 33-38-95, 32-53-97, 32-57-19, 32-54-18; саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 33-81-48, 32-53-14, 32-54-09; деҳқончилик саноати — 33-76-04, 33-07-20, 32-53-70; иқтисодиёт ва ҳаёт — 33-12-16, 32-57-20; фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21; адабиёт, санъат, тил ва публицистика — 33-12-56, 32-55-16; 33-20-36, 32-54-36, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 33-14-24, 32-55-17; аҳлоқ-одоб — 32-54-29; фельетонлар — 32-54-27; безатиш — 32-57-22.

ЎЗМУХБИРЛАРИМИЗ: Андижонда — 4-48-85, Бухорода — 3-96-12, Гулистонда — 2-63-48, Жиззахда — 3-31-86, Қаршида — 3-25-79, Наманганда — 6-54-11, Нукусда — 2-42-62, Самарқандда — 35-22-90, Тошкентда — 32-53-20, Урганчда — 6-80-04, Фарғонада — 6-90-89.

«Узбекистон овози» («Голос Узбекистана») —общественно-политическая газета Народно демократической партии Узбекистана.

●389.680 нусхада чоп этилмоқда.

Буюртма № Г—71.

№ 79.

Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ● Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди—21.30. Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000 Тошкент шаҳри. Ленинград кўчаси, 32. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12.